

ZPRÁVA VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE
O SITUACI V MORAVSKOSLEZSKÉM A ÚSTECKÉM KRAJI
Listopad 2014

Zpracoval: Doc. Ing. Jiří Cienčila, CSc., Ing. Jana Dronská, Gabriela Nekolová, Dis., Ing. Radka Šplíchalová

1.	ÚVOD	2
2.	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	3
	2.1. Základní údaje o MSK a ÚK.....	3
	2.2. Nezaměstnanost v MSK a ÚK	3
	2.2.1. Příčiny vysoké nezaměstnanosti v MSK a ÚK.....	4
	2.2.2. Vývoj nezaměstnanosti v MSK a ÚK.....	6
	2.2.3. Aktivní politika zaměstnanosti.....	7
	2.3. Zaměstnanost v MSK a ÚK	8
	2.3.1. Moravskoslezský kraj.....	8
	2.3.2. Ústecký kraj.....	10
	2.4. Rozvojový potenciál MSK a ÚK	12
	2.4.1. Využití fondů EU	12
	2.4.2. Průmyslové zóny a brownfieldy.....	14
	2.4.3. Technické vzdělávání.....	19
3.	AKTIVITY ZMOCNĚNCE	22
	3.1. Priority vládního zmocněnce	22
	3.2. Naplňování usnesení vlády ČR č. 732 z 25.09.2013	22
	3.2.1. Základní informace o UV 732/2013.....	22
	3.2.2. Závěry zmocněnce k plnění UV 732/2013.....	23
	3.2.3. Vyhodnocení Programu „Podpora rozvoje pracovních příležitostí na území Moravskoslezského a Ústeckého kraje“.....	24
	3.3. Další aktivity zmocněnce vyplývající z potřeb regionů	24
4.	PROGNÓZA	25
	4.1. Moravskoslezský kraj.....	25
	4.2. Ústecký kraj.....	27
	4.3. Aktuální hrozby v krajích.....	28
5.	SPECIFIKACE HLAVNÍCH POTŘEB KRAJŮ	30
6.	NÁVRH OPATŘENÍ	32
7.	ZÁVĚR	35
8.	PŘÍLOHA - Plnění usnesení vlády č. 732/2013 bodů 12 a 13 přílohy 1b	36

1. ÚVOD

Vládní zmocněnec pro Moravskoslezský a Ústecký kraj doc. Ing. Jiří Cienciala, CSc. byl jmenován vládou ČR na základě usnesení vlády č. 952 ze dne 11. 12. 2013 s účinností od 1. 1. 2014. Jeho hlavní úlohou je ve spolupráci s jednotlivými resorty řešit problémy spojené s revitalizací Moravskoslezského a Ústeckého kraje.

Znovuobnovení funkce vládního zmocněnce si vyžádaly v roce 2013 tripartity Moravskoslezského (MSK) a Ústeckého kraje (ÚK) a tzv. krizový štáb (pracovní skupina) pro řešení sociálních a ekonomických problémů MSK. Požadavek vyplynul z aktuální situace a hrozeb ve zmíněných krajích a navazoval na přínosné působení prvního vládního zmocněnce při restrukturalizaci průmyslu, kterým se stal v roce 2000 prof. Ing. Vítězslav Zamarský, CSc.

Zmocněnec vlády Jiří Cienciala zahájil svou činnost navázáním součinnosti s Moravskoslezským a Ústeckým krajem a následně také Karlovarským a jejich regionálními partnery. Aktivně spolupracuje nejen s příslušnými ministerstvy, krajskými samosprávami, představiteli měst a obcí, ale také zaměstnavatelskými a odvětvovými svazy, odborovými svazy, regionálními tripartitami, pakty zaměstnanosti a dalšími subjekty.

V červnu se stal Jiří Cienciala předsedou krajské tripartity Moravskoslezského kraje a společně s odborovými svazy v čele s Josefem Středulou inicioval vznik nové struktury tripartity na základě projektového řízení a založil 6 tematických pracovních skupin. Jako člen Rady vlády pro energetickou a surovinovou politiku a člen Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace a viceprezident Svazu průmyslu působí zároveň jako koordinátor informací a námětů mezi vládou a regionálními partnery.

Tato zpráva popisuje a analyzuje současnou situaci v krajích a mapuje činnost vládního zmocněnce. Zahrnuje také aktuální hrozby a specifikaci hlavních potřeb obou krajů. V závěru zmocněnec navrhuje opatření, jejichž realizace přispěje k řešení hospodářského znevýhodnění daného území.

Autoři jsou si vědomi, že na situaci v krajích má vliv celá řada faktorů, které jsou veřejně méně či více známé. Sociální, ekonomické i environmentální problémy jsou vzájemně provázané a ve většině vycházejí z tradičně průmyslové orientace MSK a ÚK. Z prostorového, časového i koncepčního důvodu nejsou zahrnuty v této zprávě všechny vlivy. Autoři se zaměřili jen na hlavní faktory aktuálně nejvíce diskutované v obou regionech.

2. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

2.1. Základní údaje o MSK a ÚK

Pro Moravskoslezský (MSK) a Ústecký kraj (ÚK) je charakteristická nižší průměrná hrubá mzda. HDP vykazují nižší než je celorepublikový průměr, ale podobně jsou na tom i další kraje, protože průměr značně ovlivňují vysoké hodnoty Prahy. Pozornost si ale zaslouží přínos obou krajů do HDP České republiky.

Tab. č. 1 Základní údaje o Moravskoslezském a Ústeckém kraji (Zdroj: ČSÚ)

	MSK	ÚK	ČR
Počet obyvatel (k 30.6.2014)	1 219 597	824 494	
Prům. hrubá mzda (2.Q 2014)	23 265 Kč	22 878 Kč	25 500 Kč
HDP v mil. Kč (2012)	392 198 (87,3 % průměru ČR)	244 181 (80,7 % průměru ČR)	
HDP na 1 obyv. (2012)	319 314	295 148	365 955
Podíl kraje na HDP ČR (2012)	10,2 %	6,3 %	

Odliv obyvatel

Nepříznivá situace v regionech dopadá na počet obyvatel. Z MSK i ÚK obyvatelé odcházejí, jak vyplývá ze statistik ČSÚ.

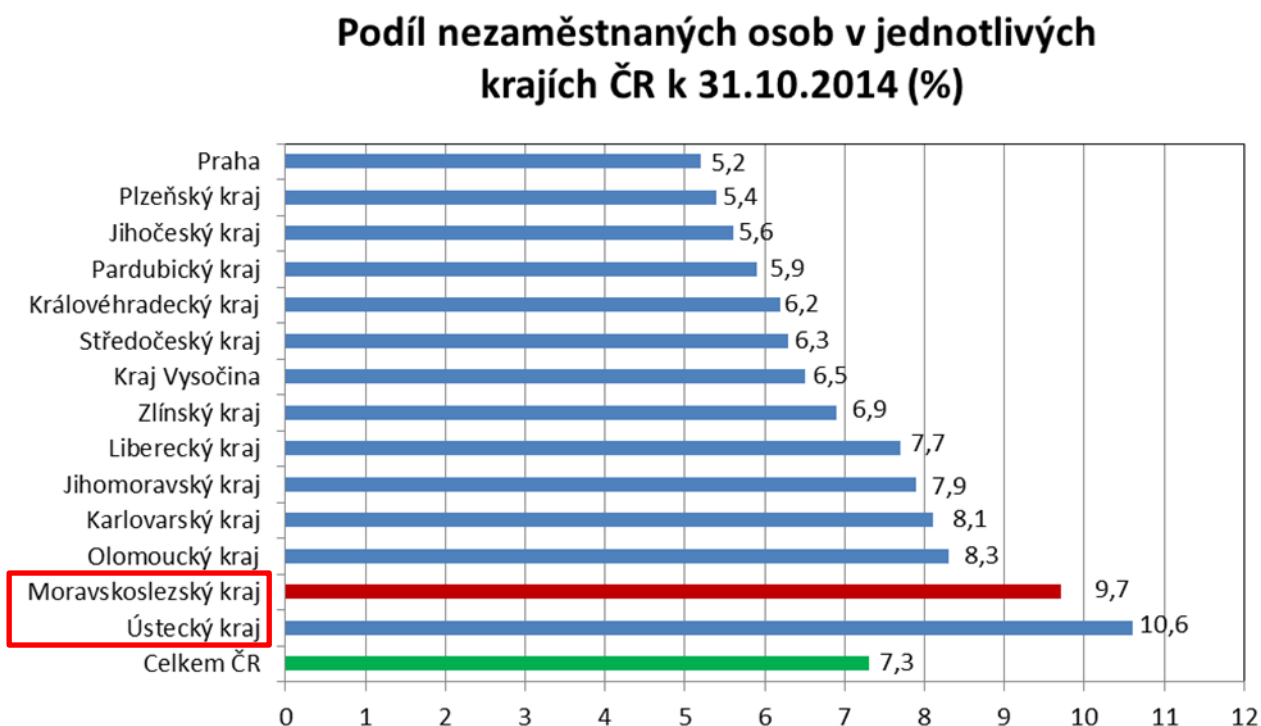
Počet obyvatel Moravskoslezského kraje za první pololetí roku 2014 poklesl o 2 235 osob. Na tomto úbytku se podílela z více než 70 % migrace obyvatelstva. **Záporné migrační saldo je v porovnání s ostatními kraji největší.** Počet narozených dětí proti stejnému období roku 2013 vzrostl. Počet zemřelých naopak meziročně výrazně poklesl, a to o 462 osob. Přesto je přirozený úbytek v absolutním i relativním vyjádření největší mezi všemi kraji ČR. Úbytek stěhováním je výrazný především u okresů Karviná, Ostrava-město a Bruntál. Od roku 1995 trvalý úbytek obyvatel - celkem už o 75 tis. ob.

V prvním pololetí letošního roku poklesl počet obyvatel Ústeckého kraje vlivem záporné bilance přirozeného přírůstku obyvatel i záporného salda migrace celkem o 626 osob. K poklesu počtu obyvatel došlo v pěti okresech Ústeckého kraje. Při meziročním srovnání v kraji zaznamenali některé pozitivní jevy - narodilo se více dětí, zemřelo méně osob, snížil se počet potratů a vzrostl počet uzavřených manželství. Naproti tomu se však zvýšil počet rozvodů.

2.2. NEZAMĚSTNANOST V MSK A ÚK

V Moravskoslezském a Ústeckém kraji přetrvává vysoký podíl nezaměstnaných lidí, který výrazně převyšuje republikový průměr. K 31. 10. 2014 dosáhl v Ústeckém kraji nejvyšší hodnoty v ČR a v Moravskoslezském kraji druhé nejvyšší hodnoty - viz. graf č. 1

Graf č. 1 Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých krajích ČR k 31.10.2014 (Zdroj: ÚP MSK)

2.2.1. Příčiny vysoké nezaměstnanosti v MSK a ÚK

HISTORICKÉ FAKTORY

Struktura ekonomiky v obou krajích je dána historickým vývojem – silné soustředění průmyslové činnosti na těžbu uhlí, hutnictví, těžké strojírenství a chemický průmysl. Na poměrně malém území je značná koncentrace podniků metalurgického, strojírenského a těžebního průmyslu, které v posledních letech procházely rozsáhlou restrukturalizací, u kterých je často patrná velká energetická náročnost a vysoké režijní náklady. I dnes přetrvávají nedostatky podnikatelské infrastruktury při podpoře rozvoje malých a středních firem a vysoké náklady při řešení ekologických problémů spojených s předchozí i současnou těžbou uhlí, popřípadě i jejím útlumem. S historickým zaměřením souvisí i vysoký počet sociálně nepřizpůsobených obyvatel, je poměrně velký problém získat vysokoškolsky vzdělané odborníky z jiných částí ČR. S tím souvisí dlouhodobá tendence kvalifikovaných osob, zejména mladších ročníků tyto regiony opouštět. Do současné doby se nepodařilo v ČR úplně vymýtit povědomí, že život v těchto regionech postrádá určitou kvalitu a že by především pro mladé lidi mohl být přitažlivý.

GLOBÁLNÍ FAKTORY

I přes celosvětové nastartování růstu hospodářství se oživení ekonomiky neprojevuje tak, jak se často očekávalo. Příčinou může být to, že všichni hráči na trhu zůstávají ve svých plánech velice opatrní. Centrum světové výroby se postupně přesunulo z nejnákladnějších zemí do Asie, kde je levnější

pracovní síla. USA a Evropa se však nechtějí vzdát své hospodářské dominance, paradoxně jsou ale závislé na hospodářském růstu Číny a dalších lidnatých zemích jihovýchodní Asie. „Ránu“ hospodářskému růstu dávají i různé mezinárodní sankce a příčinou opatrnosti jsou i různé množství se vojenské konflikty. Výše uvedené historické skutečnosti jsou tak pro oblast MSK a ÚK znásobeny současnými celosvětovými problémy. I přes napojení na celorepublikovou dálniční síť a blízkost letišť výše uvedené faktory působí na zahraničního zaměstnavatele často demotivačně. Na regionální malou otevřenou ekonomiku dopadají celosvětové hospodářské problémy velice výrazně a pro kraje MSK a ÚK, kde v současné době má každý zahraniční zaměstnavatel velký význam a nemůže být hned nahrazen jiným, se jakýkoli výpadek ihned projeví. Proto je důležité nastavit parametry tak, aby zahraniční investoři přicházeli především do těch regionů, kde je velká nezaměstnanost. Globální rys se projevuje v naší ekonomice i v tom, že pro řadu výrob jsme se stali v mezinárodním obchodě jen subdodavateli pro finální výrobky, a proto nemůžeme na světových trzích působit často jako obchodník, který vyjednává, který určuje cenu, tedy ovlivňuje pravidla hry.

NABÍDKA NEODPOVÍDÁ POPTÁVCE

V MSK a ÚK existuje dlouhodobý strukturální nesoulad mezi nabídkovou a poptávkovou stranou trhu práce. Nejsou přizpůsobeny obory na středních a vysokých školách aktuální poptávce po profesích na trhu práce. Žáci a studenti v souladu s celorepublikovým trendem preferují humanitní obory. Absolventům technických oborů pak schází praktické dovednosti. Je zde především nedostatek pracovníků v řemeslných a technických profesích. Je nezbytné propojit školství s konkrétními podniky, především v oblasti učňovského školství - praxe ve vyšších ročnících přímo u zaměstnavatelů, nikoli v dílnách ve škole. Je nutný a potřebný větší počet stáží ve firmách pro absolventy škol. Dosáhne se tím zvýšení úrovně absolventů a jejich zaměstnatelnosti. Dřívější učňovská střediska u velkých podniků chybí. Chybí odpovídající forma motivace mladých lidí i jejich rodičů k výběru studia technických a přírodovědných oborů. Faktem ale je, že v celé řadě provozů běžných pro oblast MSK a ÚK (montovny) jsou uplatitelní i lidé bez kvalifikace. S ohledem na vzdělanostní strukturu obyvatel jsou tedy i tyto provozy zdrojem cenných pracovních příležitostí.

OBECNÝ TREND - MIZÍ PRÁCE

S nástupem nových technologií a celkovým technickým pokrokem ve světě obecně ubývá množství práce. Na určité činnosti dnes po její modernizaci často stačí zlomek pracovních sil, který byl potřebný ještě před několika desetiletími. Ve vyspělých zemích je to ještě více patrné, protože výroba, u které tento pokles zaměstnanosti ještě nebyl zaznamenán, se z důvodu snižování nákladů postupně přesouvá do méně vyspělých zemí. Jedná se především o nekvalifikovanou manuální práci. Sofistikovaná, vysoce kvalitní výroba, s vysokou přidanou hodnotou má však rovněž své limity a dělat ji může také jenom omezený počet lidí. Budoucí vývoj ale asi bude směřovat k tomu, že na stejnou práci bude potřeba čím dál méně osob a práce jako taková se bude obecně stávat čím dál více „nedostatkovým zbožím“.

2.2.2. Vývoj nezaměstnanosti v MSK a ÚK

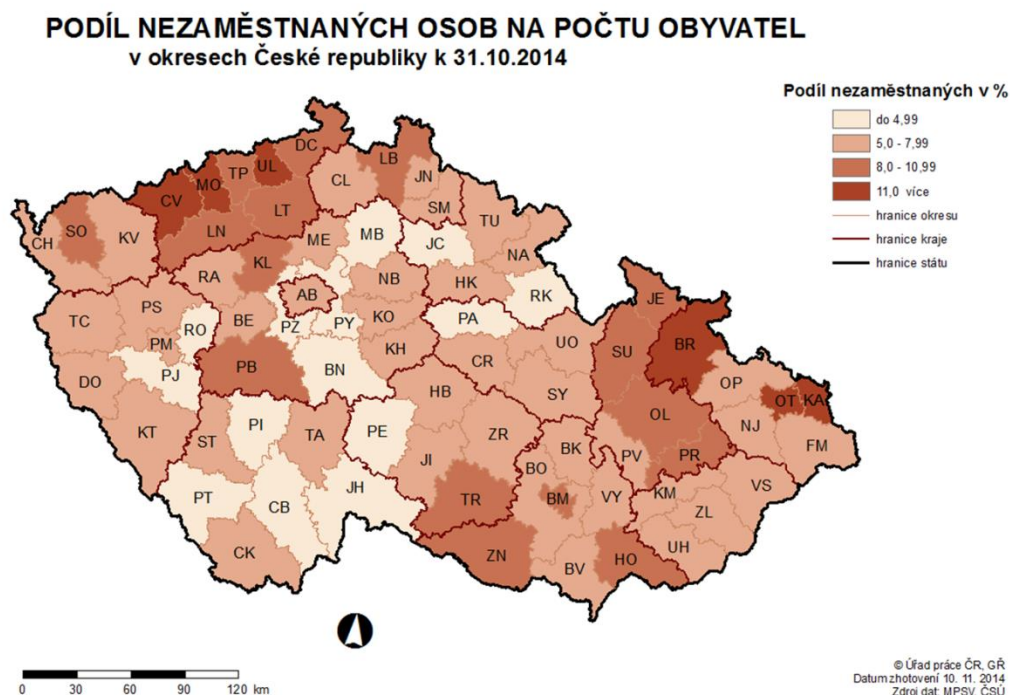
V obou krajích se za uplynulých 12 měsíců (říjen 2013 až říjen 2014) situace zlepšila - snížily se všechny základní ukazatele nezaměstnanosti. Za nejdůležitější ovšem vládní zmocněnec považuje pozitivní trend v nabídce volných pracovních míst. Stále ale platí, že nabídka míst je ve srovnání s obrovským počtem nezaměstnaných nedostatečná – viz. Tab. č. 2.

Tab. č. 2 Vývoj nezaměstnanosti v Moravskoslezském a Ústeckém kraji (Zdroj: ÚP MSK, ÚK)

Ukazatel	MSK		ÚK	
	k 31.10.2013	k 31.10.2014	k 31.10.2013	k 31.10.2014
evidovaní uchazeči o zaměstnání	84 580	81 971	64 242	60 018
podíl nezaměstnaných osob	9,8%	9,5%	11,14%	10,49%
volná pracovní místa (VPM)	3 027	5 657	2 580	3 248
počet uchazečů na 1 VPM	27,9	14,5	24,9	18,5

Z porovnání jednotlivých okresů vyplývá, že vysokou nezaměstnanost vykazují hned 3 okresy v Ústeckém a 3 okresy v Moravskoslezském kraji – viz. Mapa č. 1. Zároveň je patrné, že vysokou nezaměstnanost vykazují také obě krajská města v obou sledovaných krajích, na rozdíl od jiných regionů v ČR i v Evropě.

Mapa č. 1 Podíl nezaměstnaných osob na počtu obyvatel v ČR k 31.10.2014 (Zdroj: ÚP ČR)

V celorepublikovém porovnání okresů s nejvyšším podílem nezaměstnaných, zaujímají okresy Ústeckého a Moravskoslezského kraje přední příčky jak v podílu nezaměstnaných, tak v počtu uchazečů připadajících na 1 volné pracovní místo – viz. Tab. č. 3.

Tab. č. 3 Okresy v ČR s nejvyšší nezaměstnaností a nejvyšším poměrem počtu uchazečů na 1 volné pracovní místo: (Zdroj: ÚP ČR)

Okres	Kraj	Podíl nezam. v % k 31. 10. 2014	Okres	Kraj	Počet uchazečů na 1 VPM k 31. 10. 2014
Most	ÚK	12,7	Karviná	MSK	35,8
Ústí nad Labem	ÚK	12,5	Ústí nad Labem	ÚK	34,0
Bruntál	MSK	12,3	Sokolov	KK	31,9
Karviná	MSK	12,0	Hodonín	JMK	29,8
Ostrava-město	MSK	11,1	Jeseník	OLK	27,6
Chomutov	ÚK	11,1	Děčín	ÚK	26,9
Sokolov	KK	9,8	Chomutov	ÚK	26,3
Děčín	ÚK	9,8	Bruntál	MSK	24,6
Louny	ÚK	9,6	Opava	MSK	17,2
Přerov	OLK	9,5	Vyškov	JMK	16,2
ČR		7,1	ČR		8,9

2.2.3. Aktivní politika zaměstnanosti

Hlavním nástrojem státu pro snížení nezaměstnanosti je Aktivní politika zaměstnanosti (APZ). Z údajů úřadů práce je zřejmé, že v roce 2013 i 2014 došlo k výraznému navýšení podpořených pracovních míst v rámci APZ i rekvalifikací uchazečů a zájemců o zaměstnání. Údaje o počtech podpořených míst a rekvalifikací v letošním a pro srovnání i minulém roce jsou uvedeny v Tab. č. 4.

Mezi nejčastěji využívané nástroje aktivní politiky zaměstnanosti financované z národního rozpočtu i ESF v roce 2013 i v roce 2014 patří veřejně prospěšné práce a vyhrazená společensky účelná pracovní místa. Mezi další významné nástroje patří podpora osob začínajících výkon samostatně výdělečné činnosti nebo zaměstnavatelů zaměstnávajících osoby se zdravotním postižením.

Přínos Aktivní politiky zaměstnanosti pro zlepšení situace v regionech však nelze přesně vyhodnotit, neboť efektivita nástrojů APZ se běžně nesleduje, jak sdělily úřady práce. V minulosti byly provedeny rozborů jen vybraných uzavřených dohod, z čehož se nedá stanovit úspěšnost. Co se týká rekvalifikací, pak cca 60 % jejich absolventů získá zaměstnání do 12 měsíců po úspěšném ukončení rekvalifikace. U zvolených rekvalifikací, kde si uchazeč volí sám druh rekvalifikace, z pohledu svého následného umístění, pak je tato úspěšnost ještě vyšší.

Tab. č. 4 Aktivní politika zaměstnanosti (Zdroj: ÚP MSK, ÚP ÚK)

Moravskoslezský kraj	Od začátku roku do 31.10.2013	Od začátku roku do 31.10.2014
Pracovní místa podpořená v rámci APZ celkem	5 159	7 168
Rekvalifikace uchazečů a zájemců o zaměstnání celkem	6 017	5 483
Ústecký kraj	Od začátku roku do 31.10.2013	Od začátku roku do 31.10.2014
Pracovní místa podpořená v rámci APZ celkem	4 277	8 334
Rekvalifikace uchazečů a zájemců o zaměstnání celkem	2 200	2 436

2.3. ZAMĚSTNANOST V MSK A ÚK

2.3.1. Moravskoslezský kraj

V Moravskoslezském kraji působí 215 velkých firem, které zaměstnávají 145 tisíc lidí. Středních firem je zhruba tisíc – viz. Tab. č. 5. Odvětvím, které zaměstnává nejvíce lidí v MSK je zpracovatelský průmysl. Často zmiňované odvětví typické pro MSK „Těžba a dobývání“ zaujímá v zaměstnanosti až 7. místo.

Odvětví s největším počtem zaměstnanců:

1. Zpracovatelský průmysl (111 tis. zam.) - z toho nejvíce kovovýroba a hutnictví (41 tis.os.), výroba motorových vozidel (22 tis. zam.) a výroba strojů a zařízení (11 tis.)
2. Zdravotní a sociální péče (28 tis. zam.)
3. Vzdělávání (27 tis.)
4. Doprava a skladování (18 tis.)
5. Veřejná správa (18 tis.)
6. Velkoobchod a maloobchod, opravy (17,5 tis.)
7. Těžba a dobývání (13 tis.)

Tab. č. 5 Zaměstnanost – charakteristika (Zdroj: ÚP MSK)

Moravskoslezský kraj	Počet firem k 30.06.2014		Počet zaměstnanců k 30.06.2014	
	absolutně	%	absolutně	%
Malé: 26 až 49 zam.	1 036	45,8	34 886	12,2
Střední: 50 až 249 zam.	1 009	44,7	105 265	36,9
Velké: 250 zam. a více	215	9,5	145 422	50,9
celkem	2 260	100,0	285 573	100,0

Největší zaměstnavatelé mimo státní sféru:

OKD, Třinecké železářny, Vítkovice Group, ArcelorMittal Ostrava

Vývoj zaměstnanosti v MSK

Zaměstnanost v MSK vykazuje pozitivní trend. Podle údajů ÚP pololetně celkově vzrostla a to o 5 004 osob. Největší nárůst svých stavů vykázaly firmy s 50 až 249 zaměstnanci (+3 906 osob). Zaměstnavatelé s počtem do 49 pracovníků zvýšili svou zaměstnanost celkem o 920 osob a největším firmám přibylo „jen“ 178 pracovníků.

Během 1. pololetí narostl počet firem působících na trhu práce v MSK o 28 subjektů. K pololetnímu nárůstu nejvíce přispěla kategorie středních firem, u které došlo k nárůstu o 21 firem. U organizací do 49 zaměstnanců došlo ke zvýšení o 9 subjektů a u největších firem (s 250 a více pracovníky) se počet za první pololetí naopak snížil o 2.

Není překvapením, že ubývá pracovních míst v odvětví Těžba a dobývání a stavebnictví, k tomu se však ještě přidala doprava a skladování. Pozitivní trend celkové zaměstnanosti v MSK udržuje zpracovatelský průmysl, ale i administrativní a podpůrné činnosti. Velice vítaným je nárůst míst v profesní, vědecké a technické činnosti.

Za rok (6/2013 – 6/2014) se zaměstnanost zvýšila nejvíce v těchto odvětvích:

1. Zpracovatelský průmysl (+1 398) – např. výroba motorových vozidel (+651 osob) výroba elektrických zařízení (+609 osob), a výroba pryžových, plastových výrobků (+495 osob), kovovýroba (-207)
2. Administrativní a podpůrné činnosti (+1 327)
3. Profesní, vědecké a technické činnosti (+859 osob)
4. Zdravotní a soc. péče (+553)

Za rok (6/2013 – 6/2014) nejvíce zaměstnanců ubylo v těchto odvětvích:

1. Těžba a dobývání (-990)
2. Doprava a skladování (-578)
3. Stavebnictví (-566)

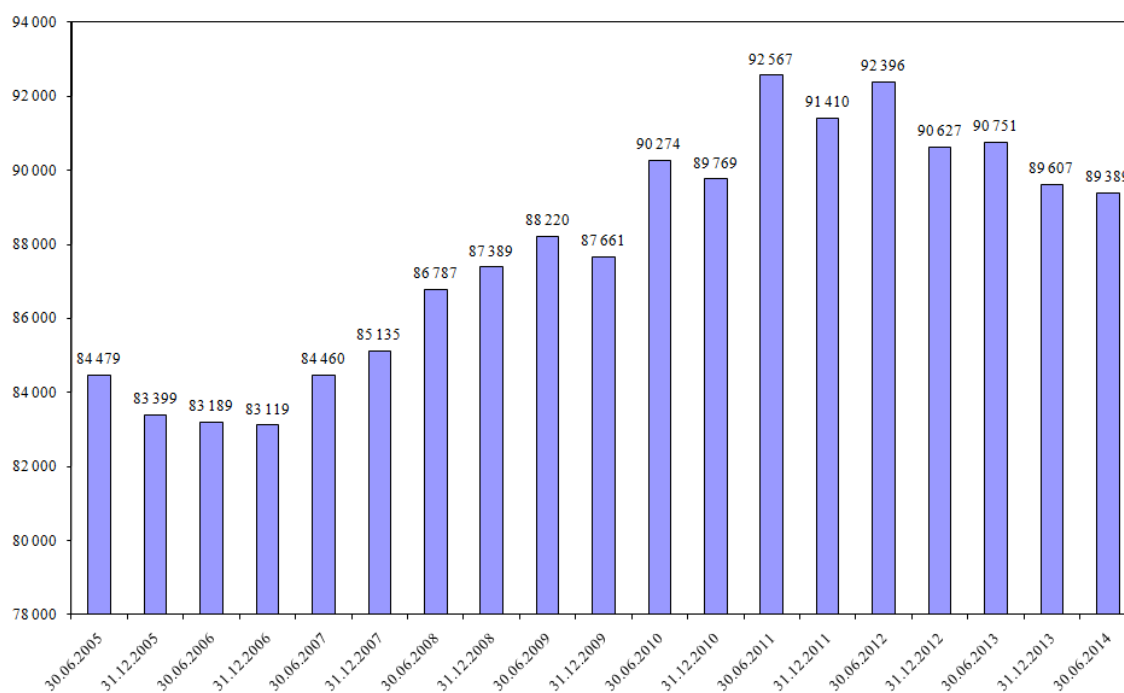
Vývoj počtu OSVČ

Moravskoslezský kraj patří mezi regiony s nejnižší podnikatelskou aktivitou (podíl OSVČ na tis. obyvatel) a navíc počet OSVČ od roku 2011 klesá – viz. Graf č. 2, což vládní zmocněnec považuje za varovný signál, kterému je potřeba se hlouběji věnovat. Z následující tabulky (Tab. č. 5) vyplývá, že klesá počet lidí, kteří se podnikáním živí a roste počet těch, kteří si podnikáním jen přivydělávají.

Tab. č. 5 Počet OSVČ (Zdroj: ÚP MSK)

Ukazatel (celkový počet)	stav k		06/2014 - 06/2013
	30.06.2013	30.06.2014	absolutně
OSVČ vykonávající činnost	90 751	89 389	-1 362
z toho - hlavní	55 542	53 331	-2 211
- vedlejší	35 209	36 058	+849

Graf. č. 2 Vývoj počtu OSVČ 2005-2014 (Zdroj: ÚP MSK)

2.3.2. Ústecký kraj

V Ústeckém kraji působí 126 velkých firem a 656 středních firem – viz. Tab. č. 6. Během roku 2013 klesl počet zaměstnavatelů i OSVČ. Celková zaměstnanost tak klesla o více než 6.000 pracovních míst – viz. Tab. č. 6.

Odvětví s největším počtem zaměstnanců:

V druhém čtvrtletí 2014 bylo v Ústeckém kraji evidováno 368,2 tis. zaměstnaných osob (osoby s hlavním zaměstnáním bydlících v kraji). Největší podíl zaměstnaných osob se nachází v průmyslu, zejména v průmyslu zpracovatelském. Druhým odvětvím s největším počtem zaměstnanců v ÚK je velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel. Ve stavebnictví je zaměstnáno 9,1% osob, čímž se toto odvětví staví na třetí příčku. (Zdroj: ÚP ÚK)

- Zpracovatelský průmysl (95 tis. zaměstnanců)
- Velkoobchod a maloobchod, opravy (43,5 tis. zaměstnanců)
- Stavebnictví (37,2 tis. zaměstnanců)
- Zdravotní a sociální péče (25,8 tis. zaměstnanců)
- Doprava a skladování (25,4 tis. zaměstnanců)
- Veřejná správa a obrana (23 tis. zaměstnanců)
- Vzdělávání (20,7 tis. zaměstnanců)

Tab. č. 6 Zaměstnanost – charakteristika (Zdroj: ČSÚ)

Ústecký kraj	Počet firem k 30.06.2014
Kategorie	absolutně
Malé: 25 až 49 zam.	654
Střední: 50 až 249 zam.	656
Velké: 250 zam. a více	126
celkem	1 436

Největšími zaměstnavateli v ÚK jsou:

Krajská zdravotní, a.s., Severočeské doly, a.s., AGC Automotive Czech, a.s.

Vývoj počtu OSVČ

Tab. č. 7 Ekonomické subjekty v ÚK (Zdroj: ÚP ÚK)

Zaměstnavatelé, zaměstnanci a OSVČ (Ústecký kraj)	stav k	
	31. 12. 2012	31. 12. 2013
Zaměstnavatelé		
zaměstnavatelé	16 213	15 375
Zaměstnanci a OSVČ		
zaměstnanci	293 062	287 980
<i>osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)</i>	<i>55 495</i>	<i>54 390</i>
Celková zaměstnanost (zaměstnanci + OSVČ)	348 557	342 370

Počet OSVČ (k 30.6.2014): 54 390 (Zdroj: ÚP ÚK)

Vývoj zaměstnanosti v ÚK

Vývoj počtu firem a zaměstnanců za 1. pololetí 2014

Zaměstnanost v ÚK podle údajů ÚP pololetně celkově vzrostla a to o 6 037 osob. Největší nárůst svých stavů vykázaly firmy s 50 až 249 zaměstnanci (+3 523 osob). Zaměstnavatelé s počtem do 49 pracovníků zvýšili svou zaměstnanost celkem o 2 078 osob a největším firmám přibylo 436 pracovníků.

Během 1. pololetí narostl počet firem působících na trhu práce v ÚK o 22 subjektů. K pololetnímu nárůstu nejvíce přispěla kategorie organizací s 50 až 249 zaměstnanci, u které došlo k nárůstu o 12 firem. U organizací do 49 zaměstnanců došlo ke zvýšení o 10 subjektů.

Vývoj zaměstnanosti podle odvětví

- **Za rok (6/2013 – 6/2014) se zaměstnanost zvýšila nejvíce v těchto odvětvích:**
  1. Velkoobchod a maloobchod, opravy (+5 600)
  2. Profesní, vědecké a technické činnosti (+2 000 osob)
  3. Zdravotní a sociální péče (+1 600 osob)
- **Za rok (6/2013 – 6/2014) nejvíce zaměstnanců ubylo v těchto odvětvích:**
  1. Stavebnictví (-2100)
  2. Těžba a dobývání (-600)
  3. Zemědělství a lesnictví (-550)

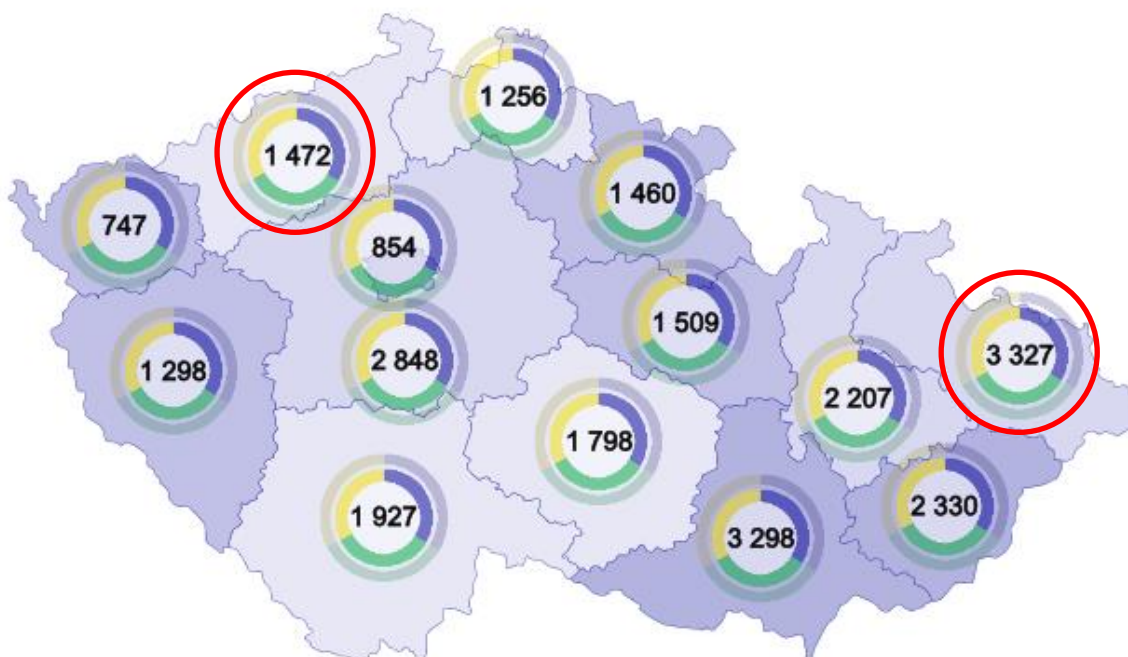
2.4. ROZVOJOVÝ POTENCIÁL MSK A ÚK

2.4.1. Využití fondů EU

Evropské fondy jsou důležité pro rozvoj krajů a jsou určeny právě ke snižování regionálních disparit.

Vládní zmocněnec dospěl ke zjištění, že Moravskoslezský a Ústecký kraj patří k aktivním a úspěšným žadatelům o evropské peníze (viz. Mapa č. 2), které regionům jistě pomáhají, ale nepřinesly žádný zásadní obrat na trhu práce, jak vyplývá ze statistik úřadů práce. Bude proto usilovat o analýzu přínosu jednotlivých operačních programů v období 2007-2013 pro znevýhodněné regiony.

Mapa č. 2 Počet realizovaných projektů v krajích – Mapa projektů (Zdroj: www.mmr.cz)

Moravskoslezský kraj – čerpání dotací

MSK patří k významným žadatelům o podporu z evropských finančních zdrojů, v počtu podaných žádostí je jedním z neaktivnějších v České republice. Ve srovnání s ostatními kraji se řadí k těm, jimž se v rámci operačních programů daří získat nejvyšší objem finančních prostředků.

Odbor evropských projektů moravskoslezského krajského úřadu administruje v současnosti celkem 256 projektů za více než 14,3 miliardy korun. Předpoklad čerpání celkem za všechny OP (2007-13) je 80 mld. Kč.

Projekty - od vybavení a úsporných energetických opatření ve školách, přes vzdělávání v technických dovednostech žáků, rekonstrukce sportovišť, transformaci sociálních služeb až po například modernizaci ostravských Svinovských mostů a dalších komunikací. Dále projekty na podporu zaměstnanosti v kraji, podnikání a inovací, projekty spojené s ochranou životního prostředí, výstavbou, rekonstrukcí a modernizací infrastruktury, rozvoj cestovního ruchu a další.

Tab. č. 8 Největší projekty v MSK (zdroj: www.mmr.cz)

Silnice I/58 Příbor – obchvat	1 162 137 472 Kč
Silnice I/11 Hrádek – průtah	760 898 504 Kč
Nová fakulta FEI VŠB-TU Ostrava	743 887 969 Kč
Silnice I/11 Jablunkov – obchvat	733 171 789 Kč
Integrované bezpečnostní centrum Moravskoslezského kraje	669 405 542 Kč
Letiště Leoše Janáčka Ostrava, kolejové napojení	583 081 480 Kč
Silnice 2009 - obchvat Opava	556 342 040 Kč
Podpora a rozvoj služeb sociální prevence v MSK	558 362 510 Kč
Moderní železniční vozidla pro Těšínské Slezsko	301 405 405 Kč
Vybudování pavilonu interních oborů v Opavě	295 000 080 Kč
Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v MSK	226 654 640 Kč

Podle vedení kraje je MSK na čerpání evropských fondů v letech 2014-2020 připraven nejlépe ze všech krajů. Je zde více než 1100 záměrů s požadavkem na 80 miliard korun z evropských fondů.

Ústecký kraj – čerpání dotací

Projekty – od pořízení užitkových vozidel k dopravní obsluze chovu ryb, zavedení znalosti ovládání a základní filozofie integrovaných informačních systémů, rekonstrukce sportoviště v Chomutově až po například vybudování rychlostních komunikací. Dále projekty na podporu rozvoje cestovního ruchu, vzdělávání účastníků v problematice regenerace krajiny, výstavbou a modernizací infrastruktury, rozvoje měst a další.

Tab. č. 9 Největší projekty v ÚK (zdroj: www.mmr.cz)

<i>Název projektu</i>	<i>výše dotace EU</i>
Moderní železniční vozidla pro Ústecký kraj	352 050 553 Kč
Rychlostní silnice R7 MÚK Bitozeves – MÚK Vysočany	674 084 158 Kč
Rychlostní silnice R7 Sulec – obchvat	558 653 729 Kč
Realizace finančního nástroje Jessica v IOP	518 389 065 Kč
Centrum sportu a volného času – zimní stadion Chomutov	214 795 328 Kč
Rekonstrukce úseku I/13 – Podbořany Petrohrad, silnice II 224 (I. etapa)	484 053 339 Kč

Fondy EU 2014-2020

Z celé řady potřeb obou krajů je v danou chvíli přípravy nového programovacího období třeba zdůraznit efektivní využití evropských fondů, které jsou určeny právě ke snižování regionálních disparit.

Zohlednění potřeb Moravskoslezského a Ústeckého kraje mělo být na základě usnesení vlády č. 732/2013 promítnuto ve stávajícím programovacím období formou cílených výzev a novém programovacím období tematickým zaměřením operačních programů. V obou případech byl tento úkol splněn jen částečně a jednotlivá ministerstva k němu přistoupila odlišně. Podle vládního zmocněnce a regionálních partnerů není zohlednění dostatečné a stále se o něm jedná. Přehled plnění usnesení vlády č. 732/2013 bodů 12 a 13 přílohy 1b viz příloha.

Vládní zmocněnec proto také inicioval zpracování dalších návrhů ve vazbě na připomínky Evropské komise k českým operačním programům, tak aby územní dimenze OP patřičně zohledňovala potřeby MSK a ÚK. Konkrétní návrhy byly zaslány 11.11.2014 na příslušná ministerstva.

2.4.2. Průmyslové zóny a brownfieldy

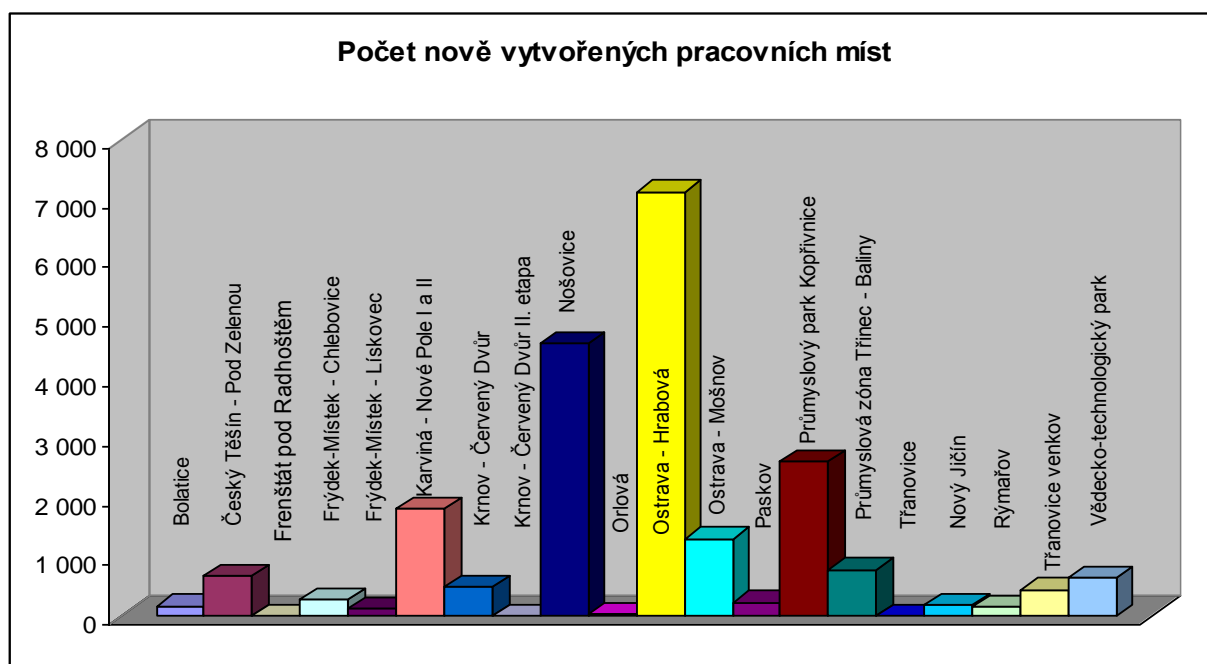
Průmyslové zóny v MSK

Průmyslové zóny jsou významným zdrojem pracovních míst. V průmyslových zónách v MSK investoři vytvořili už téměř 22.000 pracovních míst – viz. Tab. 10. Nejúspěšnější lokalitou je PZ Hrabová v Ostravě, kde pracuje zhruba 7.000 lidí, lokalitou s druhým nejvyšším počtem zaměstnanců je PZ Nošovice a následuje Průmyslový park Kopřivnice – viz. graf. č. 3

Tab. č. 10 Pracovní místa v průmyslových zónách v MSK podle okresů (Zdroj: KÚ MSK)

Okres	Počet nově vytvořených pracovních míst	Rozloha celkem (ha)	Volná plocha (ha)
Ostrava-Město	9.077	330	79
Frýdek-Místek	6.473	474	128
Nový Jičín	2.789	116	28
Karviná	2.513	74	14
Bruntál	655	46	20
Opava	175	16	0
Celkem za Moravskoslezský kraj	21.682	1.056	269

Graf. č. 3 Pracovní místa v průmyslových zónách v MSK (Zdroj: KÚ MSK)

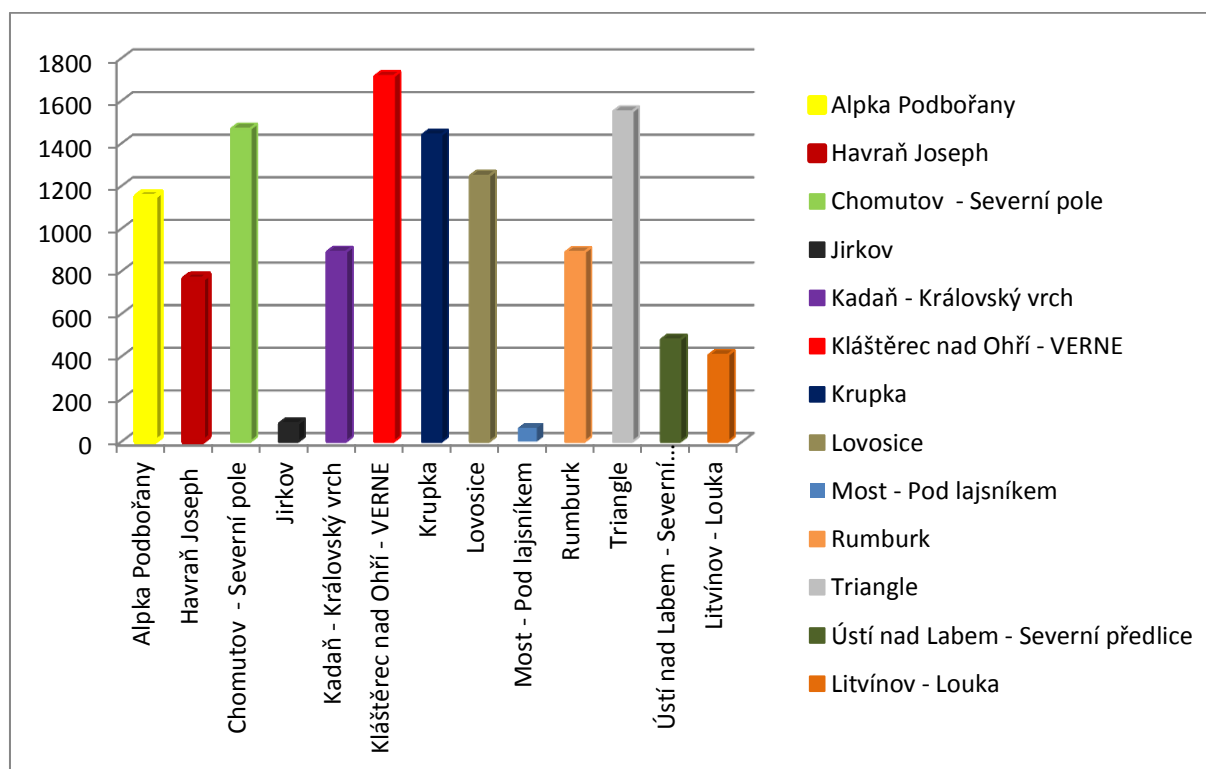

Průmyslové zóny v ÚK

Stejně tak v ÚK podniky na průmyslových zónách významně přispívají k tvorbě pracovních míst. Podle posledních údajů vzniklo na nejvýznamnějších průmyslových zónách ÚK téměř 12 tisíc pracovních míst. Neúspěšnější lokalitou je průmyslová zóna Verne v Klášterci nad Ohří a strategická průmyslová zóna Triangl viz. graf č. 4. Největší budoucí nárůst nových pracovních míst se předpokládá na průmyslové zóně Triangl – až 4 tis. pracovních míst.

Graf č. 4 Pracovní místa v průmyslových zónách v ÚK (Zdroj: KÚ ÚK, ÚP ÚK)

Závěry o průmyslových zónách v MSK a ÚK

1. V MSK chybí velká průmyslová zóna pro většího investora. Vhodná plocha je na Karvinsku – PZ Nad Barborou, potřebuje na vybudování cca 1 mld. Kč.
2. Investoři v Průmyslové zóně Nové pole v Karviné v MSK nesouhlasí s plánovanou těžbou uhlí pod touto lokalitou. Je nutné, aby se vláda zabývala celým problémem střetu „nerostné bohatství státu vs. investor“ komplexně.
3. V MSK Bruntálsko potřebuje novou průmyslovou zónu a nové investory
4. V ÚK je nedostatek průmyslových zón a investorů v oblasti Děčínska
5. Oba kraje potřebují zkvalitnění dopravního napojení průmyslových zón
6. Obecně potřebuje ÚK i MSK další investory, schopné vytvářet pracovní příležitosti
7. Investoři se potýkají s nedostatkem kvalifikované pracovní síly

Brownfieldy v MSK

Brownfieldy mohou být zdrojem pracovních míst podobně jako průmyslové zóny, ale zkušenosti potvrzují, že investoři mají zájem především o zelené plochy, případně zrekultivované brownfieldy. Proto je potřeba brownfieldy řešit koncepčně a s ohledem na znevýhodněné kraje.

Při revitalizačních pracích vznikají stovky míst – Ze studie, kterou v roce 2013 zpracoval prof. Ing. Vítězslav Zamarský, CSc., vyplývá, že 123 sledovaných projektů může zaměstnat až 3650 lidí po dobu

1 až 3 let. V závěru studie se uvádí: „Program řešení revitalizace po hornické a hutnické činnosti v MSK je jednou z mála příležitostí, která umožňuje významným způsobem pozitivně ovlivnit, a to prakticky okamžitě, nepříznivý trend vývoje nezaměstnanosti v regionu.“

Problémy:

Areály bývalých dolů – s.p. Diamo

Celkem původně: 938 pozemků - celková výměra 316 ha, 39 areálů (v okresech Frýdek-Místek, Karviná a Ostrava)

Stav:

- 25% se podařilo prodat
- 19% darovali nebo převedli (kraji, městům a obcím)
- 56% zůstává Diamu (176 ha) – **nikdo to nechce koupit ani zadarmo!**

Je však důležité uvést, že v areálech šachet pod správou s.p. Diamo působí 139 firem, které zaměstnávají 2027 lidí.

Revitalizace

Vládní zmocněnec na základě údajů MPO a poznatků regionálních subjektů konstatuje, že není naplňováno usnesení vlády z roku 2002, kterým vláda přislíbila na revitalizace po hornické a hutnické činnosti v Moravskoslezském kraji 20 miliard korun.

Přestože meziresortní komise postupně schválila téměř 300 projektů, dokončených projektů je jen 83 a v realizaci 75. Více než stovka projektů čeká na vyhlášení veřejné zakázky, v některých případech dokonce několik let. Vyčerpáno bylo dosud (k 31. 12. 2013) pouze 7 miliard korun. (Zdroj: MPO)

Ekologické privatizační závazky státu

Vládní zmocněnec na základě údajů MŽP a poznatků regionálních subjektů konstatuje, že nedochází k plnění ekologických závazků státu z privatizačních smluv.

Náklady na odstranění starých ekologických zátěží na Ostravsku představují částku 17,4 mld. korun (OKD, Severomoravská plynárenská, Válcovna plechu FM, Třinecké železárny, Severomoravská energetika, DIAMO, Nová huť, Vítkovice). Do konce roku 2013 bylo realizováno jen 4,65 mld. Kč. (Zdroj: MŽP)

Pozitivní příklad využití brownfieldu – Důl František

Po uzavření dolu obec Horní Suchá (Karvinsko) převzala iniciativu a začala usilovat o přeměnu starého dolu na moderní průmyslovou zónu. Horní Suchá byla první samosprávou v ČR, která si tuto zátěž naložila na svá bedra a prozatím zřejmě jedinou, která své snažení dotáhla do zdárného konce. Od roku 2002 byly státním podnikem Diamo prováděny nákladné demoliční práce, v roce 2005 byl areál bezúplatně převeden na obec a v roce 2009 skončily práce na výstavbě infrastruktury. Dnes v areálu průmyslové zóny působí 32 subjektů, které obsáhly zhruba 90% využitelných ploch a zaměstnávají několik stovek lidí.

Brownfieldy v ÚK

- Podle odhadů agentury CzechInvest je v Ústeckém kraji až 758 brownfieldů
- Nejvíce brownfieldů pochází ze zemědělství a průmyslu (38,9 % a 33,9 %), což je v případě zemědělství o 5 % více, než je celostátní průměr (zemědělství 33,3 % a průmysl 34,9 %)
- Pouze 33 % brownfieldů prokazatelně netrpí ekologickou zátěží, naopak u 59 % ji lze předpokládat

Problémy:

- Majitelé areálů a objektů často nemají prostředky na jejich sanaci a ani zájem o řešení
- Obcím i kraji chybí prostředky na výkup a sanaci
- Chybí analýza možností regenerace a využití brownfieldů v ÚK
- Není naplňováno usnesením vlády č. 272/02 Sb., kterým bylo určeno 15 mld. Kč na řešení ekologických škod vzniklých před privatizací hnědouhelných těžebních společností v Ústeckém a Karlovarském kraji. V rozporu s tímto usnesením stále nebyla uvolněna zbývající část ve výši cca 5 miliard. Kč.

Pozitivní příklad využití brownfieldu - průmyslová zóna Triangle

Základní údaje o zóně

- Název zóny: Strategická průmyslová zóna Triangle
- Původní využití: vojenské letiště Žatec
- Celková rozloha zóny: 364 ha
- Volné připravené plochy pro investory: 113,08 ha
- Předpokládaný počet pracovních míst: 7 000 - 9 000

Strategická průmyslová zóna Triangle je situována na pomezí tří okresů - Chomutov, Most a Louny. Průmyslová zóna Triangle je určena především investorům, jejichž podnikatelské a investiční záměry jsou z oborů zpracovatelského průmyslu (vyjma oborů zaměřených na prvotní zpracování surovin), dále oborů strategických služeb, technologických center nebo z oblasti výzkumu a vývoje.

Závěry o brownfieldech v MSK a ÚK

1. Při revitalizačních pracích vznikají stovky míst. Je vhodné akcelarovat dosavadní revitalizační programy pro MSK a ÚK z roku 2002.
2. BF nepřinášejí tolik pracovních míst jako průmyslové zóny, ale pro oba kraje jsou i tato místa potřebná.
3. Evidence a metodika brownfieldů nejsou jednotné a ne všechny brownfieldy jsou zmapované a registrované.
4. Nedaří se závazek MPO a CI v programovacím období 2007-2013 preferovat regeneraci BF před realizací PZ na zelené louce.
5. Ze zkušeností vyplývá, že brownfieldy by mohly využít hlavně malé a střední firmy.

6. Situaci v MSK komplikuje chybějící dlouhodobý plán těžby (viz. Karviná - Nové Pole) a chybí dlouhodobá strategie řešení celého území ovlivněného těžbou.
7. Stát by měl podpořit brownfieldy, jinak firmy půjdou raději na zelené plochy.
8. Evidence a metodika brownfieldů nejsou jednotné a ne všechny brownfieldy jsou zmapované a registrované. Chybí analýza možností regenerace a využití brownfieldů.
9. **MSK a ÚK by měly být s ohledem na míru zátěže při řešení problémů brownfieldů zvýhodněny, bonifikovány oproti jiným krajům.**

2.4.3. Technické vzdělávání

Velkým problémem MSK a ÚK je nedostatek technicky vzdělané a dostatečně kvalifikované pracovní síly pro průmyslové obory, zvláště zpracovatelský průmysl.

Z dosavadních zkušeností subjektů, které se zabývají tímto problémem, a z analýzy Moravskoslezského Paktu zaměstnanosti, Observatoře konkurenceschopnosti a trhu práce MSK a informací Paktu zaměstnanosti Ústeckého kraje vyplývá, že v obou krajích v období do roku 2020 bude třeba nahradit (s přihlédnutím k předpokládanému vývoji zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích průmyslu a zejména z důvodu odchodu do důchodu) desítky tisíc zaměstnanců v průmyslu a v tom většinu zaměstnanců ve zpracovatelském průmyslu.

Jelikož cca 75% absolventů středních škol (s výučním listem nebo s maturitou) v technických oborech s přímým uplatněním v průmyslu (cca 3500 ročně) bude zůstat na trhu práce (tj. mimo těch, kteří budou odcházet na vysoké školy) je zřejmé, že při pokračování současného stavu nebudou absolventi středních škol na doplnění potřebné pracovní síly dostačovat.

I kdyby všichni absolventi středních technických škol neodcházející na vysoké školy ihned po absolvování nastoupili do průmyslových podniků v obou krajích a pracovali v oboru (a současně bez započtení migrace, která se podle odhadů ČSÚ bude v následujících letech zvyšovat) bude v tomto ideálním případě do roku 2020 chybět minimálně cca 7000 tis. nových pracovníků; reálně se (s přihlédnutím k migraci a neochotě pracovat v oboru) může jednat o 7 – 13 tisíc nových středoškolsky vzdělaných pracovníků. Tento rozdíl je možno doplnit pouze osobami, které jsou nebo budou nezaměstnanými.

Průzkumy v České republice, některé realizované také v MSK a ÚK, ukazují, že zaměstnavatelé nejsou dlouhodobě spokojeni s kvalitou pracovní síly:

- (i) odborné/technické dovednosti, zahrnující i zručnost, s nimiž mladí nastupují do zaměstnání, jsou nedostatečné,
- (ii) mladým často chybí znalost moderních technologií a trendů a schopnost rychle se naučit a prakticky používat stroje a přístroje, metody a postupy, které jsou v průmyslových podnicích běžné a
- (iii) obecně mají mladí malé či žádné zkušenosti z praxe a mají malou motivaci usilovat o kariéru v technických povoláních.

Na malou spokojenost zaměstnavatelů s kvalitou pracovní síly a na problémy při využívání existující technicky vzdělané pracovní síly v krajích ukazuje také podíl technicky vzdělaných nezaměstnaných, kteří nemohou najít práci i při existující poptávce podniků po pracovní síle.

Vzhledem k tomu, že v současnosti je převaha pracovní síly v průmyslových podnicích středoškolsky vzdělána, týká se problém budoucího nedostatku technicky vzdělaných pracovních sil na první pohled především této úrovně vzdělání, ale ve skutečnosti je mezi problémovou skupinou možné (a nutné) zahrnout i absolventy nižších stupňů terciárního vzdělávání všech druhů, kteří budou nastupovat na místa, dosud či dříve zastávaná zkušenými středoškoláky s dlouhou praxí v oboru.

Příčiny problému

Příčiny budoucího nedostatku pracovních sil na straně průmyslových podniků

- V současnosti začali odcházet do důchodu lidé narození v silných populačních ročnících po II. světové válce a do roku 2020 bude odchod zaměstnanců z těchto silných ročníků ukončen..
- Odchody silných ročníků do důchodu posílí přirozenou fluktuaci a přirozené odchody zaměstnanců mimo obor, které jsou běžné. I tato fluktuace však bude zvyšovat potřebu nových odborníků.
- Růst zaměstnanosti/nových pracovních míst – ve srovnání se současným stavem – v některých oborech zpracovatelského průmyslu.
- I v oborech, v nichž bude zaměstnanost klesat, bude třeba nahradit zaměstnance odcházející do důchodu nebo přirozenou fluktuací.

Příčiny budoucího nedostatku pracovních sil na straně vzdělávacího systému

- Malý zájem o technické vzdělávání mezi mladými lidmi, malá motivace mladých lidí ke studiu technických oborů, zvláště na středních školách.
- Klesající počty dětí v populačních ročnících vstupujících na střední školy, které budou pokračovat až do roku 2016/17, pak se na několik let zvýší, ale úrovně z poloviny 90. let rozhodně nedosáhnou. Poté dojde opět k poklesu, který se projeví až po roce 2020.
- Shora uvedené příčiny způsobují, že na střední odborné školy (zejména technického směru) nastupuje méně žáků ZŠ, než by bylo žádoucí (bez ohledu na to, zdali se jedná o obory s maturitou nebo bez maturity) a ze škol tedy vychází méně absolventů, než vyžadují potřeby průmyslových podniků.
- Výše popsané příčiny vedou také k tomu, že je převaha studentů středních škol na maturitních oborech ve srovnání s obory bez maturity, protože při převisu nabídky míst v technických oborech s maturitou je snadnější a pro žáky ZŠ atraktivnější studovat v maturitních oborech.
- Určité množství studentů středních technických škol s maturitou (cca 50%) pokračuje dále na bakalářská a později magisterská studia, čímž snižují počet technicky vzdělané pracovní síly přímo uplatnitelné na trhu práce, ale zvyšují nabídku kvalifikovanější pracovní síly.
- Určité množství studentů středních škol či programů terciárního vzdělávání nastupuje mimo obor nebo přinejmenším mimo podniky zpracovatelského průmyslu.

Příčiny nízké kvality absolventů a jejich nedostatečných technických kompetencí

- Tyto příčiny jsou známy jen z dílčích kvalitativních studií a obtížně se kvantifikují. Hlavní důvody, které udává většina zaměstnavatelů, souvisí s nedostatečnou praktickou přípravou studentů středních i vysokých škol, která způsobuje, že neumí ovládat zařízení ve výrobních podnicích a obtížně a pomalu se to učí, protože se tento druh dovedností dostatečně neučili ve škole, a neumí řešit úkoly, které jsou ve výrobních podnicích běžné.
- Příčiny uvedeného stavu představují provázaný komplex, v němž nejvýznamnější úlohu hraje nedostatečná praxe studentů v reálných výrobních podmínkách, ale patří sem také malá přizpůsobivost obsahu výuky (v rámci stávajících učebních plánů) moderním trendům příslušných oborů, někdy nedostatečná kvalita mistrů odborné výchovy nebo učitelů technických předmětů či jejich neznalost aktuálních poměrů ve výrobě, na druhé straně mezi příčiny patří i vymizení technických kompetencí (zručnosti) dříve v populaci dětí či mladých lidí běžných.

Příčiny velkého množství technicky vzdělaných lidí, kteří jsou v současnosti nezaměstnaní

- Pro 30 – 35 nezaměstnaných s technickým vzděláním nabízejí úřady práce pouze jedno volné pracovní místo
- Mimo sociální příčiny strukturální povahy, jako např. že pracovní místa se nacházejí příliš daleko od bydliště nezaměstnaných a náklady na dopravu jsou pro ně příliš vysoké v poměru k platu, jsou nejpravděpodobnější příčinou kvalifikační nedostatky nezaměstnaných, které jsou způsobeny několika faktory: (i) jinou specializací než je požadována na trhu, (ii) nedostatečnou kvalifikací, vyplývající např. z dlouhé doby nezaměstnanosti nebo z předchozí praxe v zastaralých oborech či technologiích, (iii) nedostatečnou úroveň kvalifikace pro moderní technologie, nedostatek praxe.
- Všechny dílčí příčiny uvedené v předchozím bodě souvisejí s nedostatečností systému zvyšování a doplňování kvalifikace, dovedností a praxe, požadovaných na trhu práce.

Důsledky nedostatku pracovních sil pro náhradu zaměstnanců v průmyslových oborech

- Nedostatek absolventů středních a vyšších (vysokých) škol technických směrů povede k tomu, že pro firmy bude obtížné nahrazovat odbornou, často vysoce kvalifikovanou a zkušenou pracovní sílu, která bude v příštích letech z různých důvodů opouštět podniky zpracovatelského průmyslu.
- Odcházející odborníci, nebudou-li včas nahrazováni mladšími, mohou v některých podnicích, zvláště méně konkurenceschopných, které nemají kapacity na rozvoj firmy, způsobit ztrátu know-how, resp. obtíže při předávání know-how mladší generaci.
- Nedostatek kvalitní a kvalifikované pracovní síly, který povede k vyšším nákladům firem na získání a vyškolení technicky zdatných odborníků, bude způsobovat vyšší citlivost firem na ostatní faktory konkurenceschopnosti – např. náklady na energii, na okamžité výkyvy trhu, na cenu pracovní síly.

Uvedené dílčí důsledky se mohou nakonec projevit ve snížené konkurenceschopnosti firem zpracovatelského průmyslu lokalizovaných v Moravskoslezském i v Ústeckém kraji, která může

vést, v kombinaci s ostatními faktory, k zániku firem nebo k jejich odchodu z regionu do lepších podmínek (které se v některých případech mohou nacházet v blízkosti za hranicemi).

3. AKTIVITY ZMOCNĚNCE

3.1. Priority vládního zmocněnce

Úlohou zmocněnce vlády je ve spolupráci s jednotlivými resorty řešit problémy spojené s revitalizací Moravskoslezského a Ústeckého kraje (viz. usnesení vlády č. 952 z 11. 12. 2013)

Zmocněnec vlády zahájil svou činnost navázáním součinnosti s Moravskoslezským a Ústeckým krajem a následně také Karlovarským a jejich regionálními partnery. Aktivně spolupracuje nejen s příslušnými ministerstvy, krajskými samosprávami, představiteli měst a obcí, ale také zaměstnavatelskými a odvětvovými svazy, odborovými svazy, regionálními tripartitami, pakty zaměstnanosti a dalšími subjekty.

Priority:

- Podpora zaměstnanosti
- Rozvoj podnikání
- Rozvoj průmyslu
- Energetika a suroviny
- Ochrana životního prostředí
- Podpora technického vzdělávání a vědy, výzkumu a inovací
- Přeshraniční spolupráce
- Čerpání fondů EU

3.2. Naplňování usnesení vlády ČR č. 732 z 25.09.2013

3.2.1. Základní informace o UV 732/2013

- Nejrozsáhlejší balík opatření pro zlepšení situace v MSK (a ÚK)
- Návrhy opatření vznikly na jednáních tzv. krizového štábu v Ostravě
- Reaguje na aktuální hrozby související s útlumem těžby
- **Cíl: udržení a vytváření pracovních míst** - zlepšení podmínek pro fungování i rozvoj firem
- Obsahuje 7 finančních a 13 systémových opatření v hodnotě několika miliard korun

Finanční opatření (Příloha 1a)

1. Revitalizační projekty – akcelerace připravených projektů
2. Laguny Ostramo - dokončení likvidace ekologické zátěže
3. Nový program podpory podnikání
4. Budování průmyslových zón – změna zákona o ochraně zemědělského půdního fondu – snížení poplatků za vynětí orné půdy ze zemědělského půdního fondu
5. Podpora financování podnikání - zvýhodněné úvěry

6. Úprava investičních pobídek ve prospěch MSK a ÚK – zvýšení hmotné podpory vytváření nových pracovních míst v MSK a ÚK a rozšíření regionů s tzv. soustředěnou podporou státu.
7. Aktivní politika zaměstnanosti – navýšení rozpočtu ÚP MSK

Systémová opatření (Příloha 1b)

1. Urychlení likvidace starých ekologických zátěží
2. Urychlení příchodu investorů – zmapování vhodných ploch
3. Urychlení projektů dopravní infrastruktury v MS kraji
4. Snížení cen elektřiny - zpracování analýzy
5. Snížení poplatků za OZE a dalších poplatků
6. Zmírnění ekologických průmyslových limitů
7. Ustavení vládního zmocněnce
8. Snížení administrativní zátěže pro investory při zahajování staveb
9. Zjednodušení postupu zadavatele podle zákona o veřejných zakázkách
10. Urychlení rozhodování ÚOHS u veřejných zakázek
11. Realokace peněz z OP Technická pomoc do ROP Moravskoslezsko
12. Otevření cílených výzev operačních programů pro Moravskoslezský a Ústecký kraj
13. Rozdělení evropských peněz v novém období 2014- 2020 ve prospěch MSK a ÚK

3.2.2. Závěry zmocněnce k plnění UV 732/2013

Zmocněnec si vyžádal od jednotlivých ministerstev (MPO, MŽP, MMR, MPSV, MD, MF, MZe, MŠMT) a ÚOHS vyhodnocení plnění po roce platnosti usnesení. V současné době vyhodnocují souhrnný materiál tripartity MSK a ÚK a pracovní skupiny pod tripartitami.

Většina z 20 opatření byla vládou postupně splněna, některá se ale zatím podařilo splnit jen částečně, zejména z důvodu jejich větší legislativní a finanční náročnosti.

Za nedostatečné považuje zmocněnec plnění těchto opatření:

- Revitalizační projekty – akcelerace připravených projektů (Příloha 1a – č.1)
- Laguny Ostramo - dokončení likvidace ekologické zátěže (Příloha 1a – č.2)
- Urychlení likvidace starých ekologických zátěží (Příloha 1b – č.1)
- Snížení poplatků za OZE a dalších poplatků (Příloha 1b – č.5)
- Snížení administrativní zátěže pro investory při zahajování staveb (Příloha 1b – č.8)
- Zjednodušení postupu zadavatele podle zákona o veřejných zakázkách (Příloha 1b – č.9)
- Otevření cílených výzev operačních programů pro Moravskoslezský a Ústecký kraj (Příloha 1b – č.12)
- Rozdělení evropských peněz v novém období 2014- 2020 ve prospěch MSK a ÚK (Příloha 1b – č.13)

3.2.3. Vyhodnocení Programu „Podpora rozvoje pracovních příležitostí na území Moravskoslezského a Ústeckého kraje“ (117D816)

- Program inicioval vládní zmocněnec
- řídicí orgán - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
- alokace 300 mil. Kč (MSK – 200 mil., ÚK – 100 mil.)
- vyhlášen v dubnu 2014, výběr projektů - srpen, realizace projektů - prosinec 2014

Žádosti celkem: 563 žádostí, požadavky celkem 909 mil. Kč

V MS kraji vznikne 467 nových prac. míst - uspělo 131 projektů

V Úst. kraji vznikne 245 nových prac. míst - uspělo 75 projektů

3.3. Další aktivity zmocněnce vyplývající z potřeb regionů

Zaměstnanost a podnikání

- Spolupráce na řešení problému Dolu Paskov a OKD – udržení až 8000 pracovních míst
- Jednání se stávajícími a potencionálními investory pro MS kraj a Ústecký kraj (Nexen, Mobis, výstavba nových závodů na chov a zpracování ryb, projekty v oblasti cestovního ruchu, atd.)
- Spolupráce mezi firmami, které realizují investice na území MSK a ÚK
- Řešení těžebních limitů a odvodů z těžby – jednání s podniky a odbory o únosném navýšení
- Revitalizační projekty – jednání s ministerstvem financí a ministerstvem průmyslu a obchodu o urychlení zadávání zakázek
- Optimalizace a příprava průmyslových zón v MSK a ÚK (vč. přípravy strategické průmyslové zóny Nad Barborou na Karvinsku, podpora průmyslových zón v Krnově a v Bruntále)
- Spolupráce na řešení sporu mezi investory v průmyslové zóně Nové pole v Karviné a těžební společností OKD
- Podpora revitalizace a využití brownfieldů s cílem vytváření nových pracovních míst
- Spolupráce při řešení problémů firem ve vztahu k udržení stávajících a vytváření nových pracovních míst (OKD, Job Air, VOKD, Vítkovice Steel, ČEZ Distribuce – dispečink Ostrava...)
- Podpora a propagace Paktů zaměstnanosti
- Inicie vyhlášení cílených dotačních výzev pro MSK a ÚK
- Inicie nasměrování evropských dotací do MSK a ÚK (územní dimenze)
- Spolupráce na systémovém snížení poplatku na OZE, který zatěžuje firmy
- Spolupráce s obcemi s rozšířenou působností na projektu „Zaměstnanost“
- Spolupráce s ministerstvy, krajem, institucemi, odbory na problémech, které mají dopad na zaměstnanost

Životní prostředí

- Součinnost s MŽP na problematice ovzduší v MSK a ÚK – spolupráce na stanovení priorit
- Spolupráce na řešení problému zahlazování negativních následků hornické a hutnické činnosti a ekologických škod v MSK a ÚK – tzv. revitalizační projekty
- Spolupráce na dořešení likvidace ekologické zátěže Laguny Ostramo
- Obnova porostů Krušných hor zničených v důsledku průmyslové činnosti v ÚK

Podpora vzdělávání, vědy a výzkumu

- Spolupráce s vysokými školami na řešení regionálních i celostátních problémů
- Řešení nesouladu mezi trhem práce a vzděláváním, spolupráce s VŠ na řešení regionálních i celostátních problémů
- Podpora vědy, výzkumu a inovací, podpora technického vzdělávání, podpora Technologické agentury ČR a programu Epsilon, který bonifikuje MSK a ÚK
- Spolupráce se Svazem průmyslu a dopravy ČR na zvýšení konkurenceschopnosti ČR
- Spolupráce se Svazem průmyslu a dopravy ČR na projektu „2015 - Rok průmyslu a technického vzdělávání“
- Jako člen Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace ČR komunikuje zmocněnec návrhy regionálních partnerů

Energetika

- Řešení zkapacitnění přenosové soustavy el. energie mezi Ústeckým a Karlovarským krajem
- Jako člen Rady vlády pro energetickou a surovinovou strategii ČR komunikuje zmocněnec návrhy regionálních partnerů
- Spolupráce na novelizacích a materiálech - Surovinová politika, Aktualizace státní energetické koncepce, novela horního zákona

Různé

- Zefektivnění fungování krajské tripartity MSK a sestavení tematických pracovních skupin
- Spolupráce s polskými a slovenskými institucemi, využití euroregionu Tritia
- Spolupráce na komplexním řešení problémového regionu Osoblažsko
- Spolupráce na přípravě zákona o sociálním bydlení
- Spolupráce na řešení dopravní infrastruktury MSK a ÚK
- Prezentace na konferencích, diskusních fórech apod. – přenos informací o činnosti vlády
- Další aktivity v jednotlivých krajích dle potřeb krajů, spolupráce s regionálními partnery
- Pořádání tematických kulatých stolů s cílem koordinovat náměty a požadavky regionálních partnerů

4. PROGNOZA

4.1. Moravskoslezský kraj

Prognóza nezaměstnanosti

Velké množství vlivů dopadající na naši otevřenou ekonomiku komplikuje odhadnout situaci na trhu práce. Naše hospodářství se po období stagnace i přes některá geopolitická rizika nachází ve stadiu oživení. **Podle odhadu vládního zmocněnce, který vychází z údajů ÚP, by se počet nezaměstnaných mohl během příštího roku dostat pod 80 tisíc, ale výraznější snížení nelze zatím očekávat.**

Tab. č. 11 Prognóza nezaměstnanosti (Zdroj: ÚP MSK)

očekávaný stav v Moravskoslezském kraji	počet evidovaných uchazečů	podíl nezam. osob v %
k 31.12.2014	84 000	9,8
K 31.12.2015	78 000	9,2

Prognóza zaměstnanosti

Podle údajů ÚP větší monitorované firmy MSK (nejsou zahrnuty menší podniky se stavem do 25 zaměstnanců) očekávají v druhé polovině letošního roku navýšení zaměstnanosti, a to cca o 435 osob. Nejvyšší nárůst zaměstnanosti předpokládá okres Frýdek-Místek (+360 osob), o několik stovek by se měla zvýšit zaměstnanost i v okresech Nový Jičín a Ostrava, naopak poklesy očekávají okresy Bruntál (-437 osob) a Karviná (-157 osob).

Nárůst počtu zaměstnanců se předpokládá v těchto odvětvích:

- Zpracovatelský průmysl
- Administrativní a podpůrné činnosti

Úbytek počtu zaměstnanců se předpokládá v odvětvích:

- Stavebnictví
- Zemědělství, lesnictví a rybářství
- Vzdělávání

Plány největších zaměstnavatelů na rok 2015

Vládní zmocněnec a předsednictvo tripartity MSK vyzvalo největší zaměstnavatele regionu, aby sumarizovaly personální plány pro rok 2015. Z ochoty a údajů firem je zřejmé, že zatím nemají zcela jasnou představu, nebo ji nechtějí zveřejňovat. Propouštění v řádu stovek lidí se očekává Podrobnosti níže.

OKD – nyní přes 11.000 vlastních zaměstnanců. Propustí ke konci roku 300 lidí. Při odchodu dostanou 6 měsíčních platů. Jde hlavně o pracovníky kanceláří a povrchových pracovišť, především v důchodovém nebo předdůchodovém věku. Cílem je zefektivnit fungování OKD a vytvořit štíhlejší firmu, jejíž podnikání bude udržitelné a konkurenceschopné i při současných mimořádně náročných podmínkách na světových trzích s černým uhlím, kde se ceny koksovatelného uhlí za poslední tři roky zřítily o dvě třetiny.

- Bylo oznámeno sloučení závodů Karviná a Darkov od 1. 1. 2015 s cílem zefektivnit a zjednodušit řízení a administrativu. O přesném počtu zaměstnanců, kteří nebudou v dalších letech potřeba, nebylo dosud rozhodnuto. Mělo by jít především o přirozené odchody (důchody, nová zaměstnání), zaměstnance v kancelářích a na povrchu.

TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY - nyní stav 6.100 lidí, neplánují žádné zásadní změny.

VÍTKOVICE – nyní stav 7.500, plánovaný odhad pro rok 2015 činí 7350 zaměstnanců - pokles z důvodu odchodu do důchodu, ukončení pracovního poměru na dobu určitou.

ARCELORMITTAL Ostrava – nyní stav 7.000, neplánují žádné zásadní změny.

VÍTKOVICE STEEL – nyní 1.120 vlastních zaměstnanců. Zaměstnanost ve společnosti se bude odvíjet v závislosti na smlouvách o dodávkách surového železa, plánované snížení počtu zaměstnanců proběhne v termínu k 31. 3. 2015 nebo k 30. 9.2015. Předpokládaný počet k 31. 12. 2015 uvádí 800 zam.

4.2. Ústecký kraj

Prognóza nezaměstnanosti

Situace na trhu práce se stále plně nestabilizovala a je poměrně obtížné odhadnout, jaký bude další vývoj trhu práce. **Nicméně z dosavadních signálů lze očekávat mírně zlepšování situace vývoje nezaměstnanosti a předpokládat její mírný pokles.**

Ústecký kraj je regionem s dlouhodobě nejvyšší mírou nezaměstnanosti v rámci ČR a dá se očekávat, že tento primát si i nadále udrží. Nezaměstnanost bude přímo úměrně kopírovat vývoj na trhu práce v regionu a nepředpokládají se výrazné posuny ve srovnání s rokem předchozím. V průběhu roku lze očekávat tradiční sezónní výkyvy, mezi které patří např. pokles nezaměstnanosti v průběhu jarních měsíců spojený s nastartováním sezónních prací v zemědělství či stavebnictví, zvýšený pohyb uchazečů o zaměstnání vč. absolventů spojený se zvýšenou aktivitou po skončení letních prázdnin atd. (Zdroj: ÚP ÚK)

Tab. 12 Prognóza nezaměstnanosti na 2. pololetí 2014 a rok 2015 (Zdroj: ÚP ÚK)

očekávaný stav v Ústeckém kraji	počet evidovaných uchazečů	podíl nezam. osob v %
k 31.12.2014	61 000	10,7
K 31.12.2015	57 000	9,7

Prognóza zaměstnanosti

Podle údajů ÚP vycházejících z monitoringu firem lze předpokládat ve zbytku roku 2014 víceméně stagnaci ve vývoji zaměstnanosti. Většina firem již nepočítá v letošním roce s nárůstem počtu volných pracovních míst. Na druhou stranu není do konce roku hlášeno ani žádné velké propouštění. Vývoj zaměstnanosti tak do konce roku pravděpodobně nejvíce ovlivní délka trvání sezónních prací ve stavebnictví.

Nárůst počtu zaměstnanců se předpokládá v těchto odvětvích:

- Zpracovatelský průmysl
- Automotiv průmysl

Úbytek počtu zaměstnanců se předpokládá v odvětvích:

- Stavebnictví
- Zemědělství, lesnictví a rybářství

Podle ÚP většina významných zaměstnavatelů v kraji počítá v roce 2015 spíše s pozitivním vývojem a očekávají, že budou moci nabídnout více pracovních příležitostí. Výjimkou jsou snad pouze Severočeské doly, a.s. kde je předběžně nahlášeno propouštění většího počtu zaměstnanců. Naopak například firma Johnson Controls Roudnice nad Labem, která původně avizovala propouštění, počítá naopak v příštím roce s nárůstem počtu zaměstnanců.

Očekávat lze příchod několika nových investorů, kteří by v roce 2015 mohli vytvořit stovky až tisíce nových pracovních míst.

Z hlediska uchazečů o zaměstnání se neočekávají žádné zásadní změny ve srovnání s rokem 2014. Problémy se získáním zaměstnání budou mít tradičně uchazeči s handicapem na trhu práce. Asi nejvíce budou postiženi uchazeči se základním vzděláním či bez vzdělání, neboť pro ně se v dnešní době pracovní místa téměř nevytvářejí a jedinou možností pro jejich začlenění do pracovního procesu tak zůstávají prakticky pouze veřejně prospěšné práce.

Veřejně prospěšné práce jsou, společně s dalšími nástroji aktivní politiky zaměstnanosti, jedním z faktorů, které příznivě ovlivňují zaměstnanost v regionu. Stejně jako v minulosti, bude realizace APZ ovlivněna především množstvím uvolněných prostředků pro jednotlivé krajské pobočky na běžný rok, s vazbou na státní rozpočet a na rozpočet z ESF.

4.3. Aktuální hrozby v krajích

Moravskoslezský kraj

OKD - Provozní transformace OKD pokračuje. V současnosti je finalizován plán těžby na rok 2015, kterému bude přizpůsoben počet potřebných zaměstnanců. Předpokládá se mírný pokles produkce a z toho vyplývá mírný pokles počtu zaměstnanců. OKD nedokáže přesně určit personální vývoj v dalších letech. Jeden z možných scénářů je propouštění 1000 os. každý rok.

HORNICTVÍ JAKO CELEK

- Počet zaměstnanců v hornictví v ČR: 50.000 os. – nutné systematicky řešit útlum těžby
- Neuvážené navýšení úhrad z vydobytých nerostů a z úhrad z dobývacího prostoru může být pro firmy likvidační
- Hrozí výběrová těžba s velkými ztrátami již netěžitelného uhlí, případně dalších surovin
- Neuváženými kroky lze znehodnotit ložisko a jeho budoucí dotěžení

- Tuzemské nerostné suroviny mohou být výrazným stabilizačním faktorem prosperity a konkurenceschopnosti ČR
- Není dořešeno dlouhodobé využití dotěžených povrchových i hlubinných dolů
- Stát se musí aktivně zabývat hospodařením se zásobami vyhrazených nerostů, jinak hrozí nevratné škody v celém hospodářství ČR. Také kraj se musí připravit na útlum těžby

VÍTKOVICE STEEL - Společnost oznámila, že nejpozději 30. září 2015 zavře svou ostravskou ocelárnu. Uzavření ocelárny vyplývá z rozhodnutí valné hromady společnosti, která zastavila investici do takzvaného sekundárního odprášení konvertorové haly. Bez něho firmě 30. září 2015 vyprší integrované povolení, bez něhož ocelárnu nemůže provozovat. Zatím není jisté, kolik lidí přijde o práci. Předpokládá se cca 300. Společnost jedná o prodloužení smlouvy s dodavatelem surového železa, firmou ArcelorMittal Ostrava, tak aby ocelárna mohla vyrábět až do konce září 2015. Dosavadní smlouva platí do března. Hrozí ukončení všech provozů a přemístění do Ruska – ztráta 1000 prac.míst.

KARVINSKO A BRUNTÁLSKO - Nejproblémovější okresy, kde je dlouhodobě vysoká nezaměstnanost, aktuálně přes 12 % v obou okresech, která se nedaří účinně snížit žádnými nástroji. Hrozí sociální nepokoje, vysoká kriminalita, vznik problémových lokalit, vylidňování atd.

Ústecký kraj

Za největší hrozbu lze označit pokračující útlum tradičního průmyslu v ÚK (zejména energetický a chemický průmysl), k němuž v horizontu několika desetiletí dojde přirozenou cestou vlivem vyčerpání stávajících surovinových zdrojů a předpokládaných změn v rámci globální ekonomiky. V současné době je proces útlumu průmyslu v ÚK umocňován usnesením vlády č. 444/91Sb. o limitech těžby uhlí, které brání jednání o dotěžení zásob hnědého uhlí v lokalitě dolu ČSA.

Hrozbu z hlediska snížení konkurenceschopnosti významných podniků energetického a chemického průmyslu v ÚK představuje také stávající úprava poplatků za obnovitelné zdroje energie a navrhovaná úprava odvodů za vytěžené nerosty.

Za uplynulých 12 měsíců bylo v Ústeckém kraji v rámci hromadného propouštění **zrušeno cca 700 pracovních míst** zejména ve stavebnictví a strojírenském průmyslu. Aktuálně není hlášeno další hromadné propouštění v těchto odvětvích. Ztráty pracovních míst se předpokládají zejména v těžebním průmyslu.

Aktuální významné rušení pracovních míst v těžebním průmyslu: (zdroj ÚP ÚK)

SEVEROČESKÉ DOLY, a.s.

- Probíhá propouštění v **Severočeských dolech, a.s.** (v horizontu říjen až prosinec). Jako důvod propouštění uvádí vedení: navržený program úsporných opatření v oblasti provozních nákladů nenaplnuje potřebnou výši úspor a efektivity a proto je navrhována organizační změna, jejímž cílem je snížení osobních nákladů resp. stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivity práce.

- Celkové počty rušených míst a počty zaměstnanců, kteří budou propuštěni:
  - Doly Bílina: Dělníci - 108, THP – 37, celkem 145
  - Doly Nástup Tušimice: Dělníci - 89, THP - 29, celkem 118
  - Správa podniku: Dělníci – 3, THP – 7, celkem 10

Severočeské doly celkem 273 zaměstnanců + dalších 100 zaměstnanců v dceřiných společnostech SD.

(v průběhu procesu může dojít k drobným odchylkám od uvedených počtů, údaje jsou z října 2014)

Předpokládané rušení pracovních míst v těžebním průmyslu v důsledku „neprolomení limitů těžby uhlí“ viz. usnesení vlády č. 444/91Sb. o limitech těžby uhlí: zdroj Sdruž. odbor. org. /SOO/ CCG

- Předpokládaná ztráta pracovních míst:
  - Skupina SEV.EN (bez ECHAS).....**1 235** zaměstnanců
  - Skupina Czech Coal (služby).....**396** zaměstnanců
  - Návazná odvětví (koeficient 2,5)...**4 078** pracovních míst
  - Celkem.....5 709 pracovních míst**
- V případě pokračování těžby po roce 2020 **zachování současných pracovních míst** a další **nárůst o 3 080 pracovních míst.**
- Absolutní rozdíl je **8789 pracovních míst.**

5. SPECIFIKACE HLAVNÍCH POTŘEB KRAJŮ

Účastníci historicky prvního Kulatého stolu MSK a ÚK (7. 10. 2014 v Ostravě), který inicioval vládní zmocněnec Jiří Cienčila, společně definovali hlavní podmínky pro rozvoj těchto krajů.

Hlavní závěry Kulatého stolu MSK a ÚK

Tvorba a udržení pracovních míst podporou rozvoje podnikání

- Zabezpečit systém predikování trhu práce a jeho využívání v součinnosti s regionálními partnery
- Zlepšit koordinaci regionálních a celostátních aktivit zaměřených na růst zaměstnanosti
- Podpořit zakládání nových podnikatelských subjektů formou: dotací, bezúročných půjček, bezplatného školení, bezplatného poradenství na všech úřadech a institucích, snížení nájmů v provozovnách, využití podnikatelských inkubátorů
- Získat do kraje další investory, klást důraz na činnosti s vysokou přidanou hodnotou
- Zajistit smysluplné efektivní rekvalifikace v dostatečném rozsahu podle potřeb regionů

Využívání výzkumu, vývoje a inovací pro zvýšení konkurenceschopnosti výrobků a služeb

- Zajistit koordinovanou, systémovou a efektivní podporu výzkumu, vývoje a inovací

- Prostřednictvím podpory VaVal zlepšit konkurenceschopnost a exportní výkonnost místních malých a středních firem

Restrukturalizace školství, podpora technického vzdělávání

- Urychlit změny vzdělávacího systému podle potřeb trhu práce, zavést duální vzdělávání
- Změnit systém financování soukromých SŠ
- Zavést povinnou maturitu z matematiky

Efektivní čerpání všech dostupných fondů, s důrazem na zvýhodnění postižených regionů (Moravskoslezský a Ústecký kraj a část Karlovarského kraje)

- Soustředit prostředky z fondů EU i národních zdrojů na řešení problémů strukturálně postižených regionů - zejména v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti, rozvoje MSP, podpory investic a spolupráce podniků se školami a výzkumnými institucemi (územní dimenze)

Dobudování regionální infrastruktury – dopravní napojení, průmyslové zóny ...

- Podpořit využití brownfieldů (výkup, sanace, nabídka)
- Zkvalitnit vnitřní i vnější dopravní propojení krajů včetně napojení na Transevropské sítě (TEN-T)
- Zjednodušit administrativu při realizaci podnikatelského záměru
- Snížit poplatky za vyjímání pozemků pro průmyslovou výstavbu ze zemědělského půdního fondu v hospodářsky znevýhodněných regionech

Aktéři kulatého stolu MSK a ÚK definovali hlavní podmínky využití rozvojového potenciálu MSK a ÚK pro podporu podnikání a rozšíření výroby s přidanou hodnotou. Zavázali se k vzájemné součinnosti při jejich naplňování v rámci svých kompetencí a žádají příslušné orgány státní správy o zajištění kroků nezbytných k dosažení udržitelného ekonomického rozvoje MSK a ÚK. V kontextu celkového rozvoje Moravskoslezského a Ústeckého kraje, řešení jejich hospodářského znevýhodnění a složité sociální a environmentální situace navrhuje zástupci obou krajů **zpracování státní koncepce, která by řešila dokončení restrukturalizace obou regionů**. Východiskem pro její přípravu musí být analýza socioekonomických dopadů probíhajícího útlumu tradičních průmyslových odvětví. Koncepce by měla definovat soubor systémových a finančních opatření a vymezit úkoly regionálních samospráv a státních orgánů (viz návrh Koncepce „4S“ v kapitole Návrh opatření)

6. NÁVRH OPATŘENÍ

A/ Řešení průmyslových zón a brownfieldů

- Zmocněnec žádá vládu o akceleraci a splnění Programu řešení revitalizace po hornické a hutnické činnosti z roku 2002:
  - Moravskoslezský kraj ... 20 mld. Kč - usnesení vlády č. 592/2002
  - Ústecký a Karlovarský kraj ... 15 mld. Kč - usnesení vlády č. 50/2002 a 189/2002
- Zmocněnec žádá vládu o akceleraci likvidací starých ekologických zátěží v MSK a ÚK, ke kterým se stát zavázal při privatizacích firem.
- Zmocněnec doporučuje pokračovat v přípravách a financování strategické průmyslové zóny Nad Barborou na Karvinsku
- Zmocněnec doporučuje, aby se vláda komplexně a koncepčně zabývala problémem „nerostné bohatství státu vs. investor“ (viz. spor v PZ Nové Pole v Karvině)
- Je potřeba připravit další formy motivace pro investory (zahraniční i tuzemské), kteří budou vytvářet nová pracovní místa v MSK a ÚK a motivační nástroje pro investory, kteří využijí brownfieldy v MSK a ÚK
- Je nutné sjednotit a doplnit evidenci brownfieldů v ČR
- Zmocněnec požádal MPO o realizaci Studie a souvisejících analýz na téma Regenerace a využití brownfieldů v MSK a ÚK

B/ Dokončení naplnění usnesení vlády č. 732 z 25. 09. 2013

Zmocněnec požaduje splnění těchto opatření:

- Revitalizační projekty – akcelerace připravených projektů (Příloha 1a – č.1)
- Laguny Ostramo - dokončení likvidace ekologické zátěže (Příloha 1a – č.2)
- Urychlení likvidace starých ekologických zátěží (Příloha 1b – č.1)
- Snížení poplatků za OZE a dalších poplatků (Příloha 1b – č.5)
- Snížení administrativní zátěže pro investory při zahajování staveb (Příloha 1b – č.8)
- Zjednodušení postupu zadavatele podle zákona o veřejných zakázkách (Příloha 1b – č.9)
- Otevření cílených výzev operačních programů pro Moravskoslezský a Ústecký kraj (Příloha 1b – č.12)
- Rozdělení evropských peněz v novém období 2014- 2020 ve prospěch MSK a ÚK (Příloha 1b – č.13)

C/ Prodloužení životnosti uhelné energetiky

Zmocněnec vlády doporučuje přijetí takové Státní energetické koncepce ČR, která s ohledem na energetickou bezpečnost a konkurenceschopnost ČR umožní využití domácích surovin včetně hnědého uhlí - tedy scénář bezpečný a soběstačný. Dále navrhuje zrušení usnesení vlády

č. 444/91Sb. o limitech těžby uhlí a doporučuje vrátit do horního zákona možnost vyvlastnění ve veřejném zájmu.

Zmocněnec žádá vládu ČR, aby projednání o odvodech za vytěžené nerosty, které se významně dotýká právě hnědého uhlí, odložila až po schválení Státní energetické koncepce a Surovinové politiky ČR. A při stanovení výše odvodů zohlednila dopady na konkurenceschopnost těžebních firem, které jsou v MSK a UK významnými zaměstnavateli.

Prodloužení životnosti uhelné energetiky přinese pozitivní efekty v konkurenceschopnosti ČR, bude stabilizovat národní energetiku, zachová potřebná pracovní místa a vytvoří dostatečný prostor pro přípravu a výstavbu moderních a pro českou energetiku vyhovujících nových jaderných zdrojů vyrábějících elektrickou a tepelnou energii.

Zmocněnec podporuje a doporučuje změnu zákona spočívající ve snížení důchodového věku pro pracovníky v hornictví (Zákon č. 155/1995, zákon č. 82/1991 a nařízení vlády č. 363/2009).

D/ Koncepce řešení rekultivovaných území

V návaznosti na plnění zákonných povinností těžebních organizací, nebo jejich právních nástupců, v oblasti zahlazování následků hornické činnosti po aktivní těžbě vyhrazených nerostů, doporučuje zmocněnec vlády zpracovat a přijmout jednotnou koncepci následného majetkoprávního řešení a využívání takto vznikajících rozsáhlých území. Tato koncepce by měla nastavit jednoznačné principy nutné pro správu těchto území, ve kterých je rozhodujícím vlastníkem stát a které budou v následujících obdobích vyžadovat rozsáhlou péči.

E/ Podpora Teritoriálních paktů zaměstnanosti

Pakty zaměstnanosti jsou strategickým partnerstvím hlavních aktérů trhu práce v daném území: samospráva, zaměstnavatelé, odbory, vzdělávací instituce a další partneři včetně úřadů práce. Moravskoslezský Pakt a Pakt zaměstnanosti Ústeckého kraje vznikly v souladu s principy doporučenými OECD a s využitím zkušeností úspěšných partnerství a paktů v zemích Evropské unie.

Pakty tak doplňují současný systém služeb zaměstnanosti zajišťovaný ze zákona úřady práce o dosud scházející permanentní spolupráci s partnery. Zejména v oblasti predikování poptávky po lidských zdrojích ze strany zaměstnavatelů a zohlednění těchto potřeb ve vzdělávacím systému (včetně celoživotního vzdělávání).

Síť TPZ v krajích ČR není vůči systému úřadů práce a jejich krajských poboček ve vztahu konkurenčním, ale doplňujícím a rozšiřujícím jejich služby zejména v oblasti prevence nezaměstnanosti (s vazbou na systém počátečního vzdělávání a prvního vstupu na trh práce) a posilování konkurenceschopnosti (s vazbou na celoživotní vzdělávání a přípravu kompetentních zaměstnanců pro ekonomický rozvoj krajů).

Aby se jednalo o systémový nástroj, je třeba stanovit jednotný rámec pro zakládání a pravidla fungování paktů zaměstnanosti v krajích ČR, a tím umožnit jejich institucionální ukotvení ve veřejné

politice na podporu zaměstnanosti, konkurenceschopnosti a sociální inkluze. Aktivity paktů zaměstnanosti, včetně analýz a prognóz nabídky a poptávky po zaměstnancích (observatoři trhů práce) by měly být spolufinancovány z veřejných zdrojů, v následujících letech především z fondů EU.

Za účelem definování optimálního postupu byla ministryní práce a sociálních věcí v součinnosti se zmocněncem vlády pro MSK a ÚK založena pracovní skupiny při MPSV. S ohledem na rozsah tematiky je však nutná průběžná komunikace s dalšími ministerstvy a sociálními partnery. **Zástupci regionálních tripartit MSK a ÚK proto žádají Radu hospodářské a sociální dohody ČR o projednání podpory vzniku a rozvoje sítě Teritoriálních paktů zaměstnanosti v ČR.**

F/ Dokončení restrukturalizace – koncepce „4S“

Moravskoslezský a Ústecký kraj se v kontextu posledního půlstoletí řadí mezi urbanizované regiony s dědictvím stárnoucího tradičního průmyslu, které vyžadují kromě komplexních řešení v návaznosti na výrazné ekonomické změny a úbytek pracovních míst, také řadu investic v oblasti regenerace zanedbaných území, rehabilitace podmínek pro bydlení, modernizace infrastruktury a řešení environmentálních výzev. Tyto regiony závisí na národní i evropské průmyslové politice stejně tak, jako na schopnosti regionálních aktérů plánovat a přizpůsobovat místní prostředí ekonomickému rozvoji. Příkladem plánování takových investic a vypořádáváním se s historickým dědictvím jsou v evropském kontextu taková města, jako je např. Manchester, Essen, Lille, Bilbao a další.

Situace v Moravskoslezském a Ústeckém kraji vyžaduje dlouhodobý přístup, který i s respektem na již existující iniciativy a strategické plány v území, vyžaduje úzkou součinnost vlády, zejména při realizaci národních průmyslových politik a přípravě legislativy s dopadem socioekonomický vývoj a životní prostředí ve zmíněných regionech.

„4S“

1. Spolupráce: Víceúrovňová správa – spolupráce národních a regionálních aktérů na všech úrovních při hledání společného řešení při řešení specifických klíčových problémů v obou krajích. Budování kultury spolupráce zákonodárných sborů, centrálních orgánů a místních samospráv, stejně tak jako místních zaměstnavatelů a iniciativ s cílem prosazovat zájmy nejen regionů, ale také s cílem prosazovat budoucí rozvoj těchto regionů jako národní zájem a to i ve vztahu k průmyslové politice Evropské unie. Včetně realizace společného zhodnocení již realizovaných aktivit a investic.

2. Scénáře vývoje – Vytvoření projekce budoucího socioekonomického vývoje v obou krajích v návaznosti na demografické, společenské, ekonomické a sociální změny (zejména útlum tradičních průmyslových odvětví) a náčrt možných scénářů budoucího vývoje v krátkodobém i dlouhodobém horizontu zohledňující kvalitu života obyvatel a zároveň potřeby investic a náklady veřejných rozpočtů na zvýšení nebo alespoň zachování stávající kvality života (zejména obyvatel ohrožených ztrátou kvalifikace, chudobou a sociální exkluzí a firem, kterým hrozí ztráta mezinárodní konkurenceschopnosti), s cílem identifikovat nejpodstatnější rizika a ohrožení a potenciály rozvoje a v návaznosti na ně navrhnout logická a systematická řešení na všech úrovních státní správy a samosprávy.

3. Strategie pro tradiční průmyslové oblasti – navrhnout specifický balík opatření reagující na možné scénáře vývoje v tradičních oblastech, vycházející z existujících iniciativ a strategií v území (Strategie rozvoje kraje, Inovační strategie, Integrované teritoriální investice, Integrované plány zaměstnanosti, Koncepce dopravy, životního prostředí, komunitní plány a další) a respektující národní strategie a programy. Strategie, resp. návrhy opatření, resp. investiční plán, mají za cíl nabídnout konkrétní, společné a důvěryhodné řešení reagující na klíčové problémy Moravskoslezského a Ústeckého kraje, spojené s útlumem tradičního průmyslu, které budou současně reprezentovat český zájem o regeneraci těchto oblastí a český zájem o oživení těchto tradičních průmyslových oblastí a jejich potenciálu. Tento postup vychází z doporučení Evropského parlamentu členským státům EU formulovaném v usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. května 2013 o regionálních strategiích pro průmyslové oblasti v Evropské unii (2012/2100(INI)).

4. Sledování dopadů legislativních návrhů - RIA – Vyhodnocování legislativních návrhů z hlediska dopadů na socioekonomické a environmentální prostředí v obou krajích, zejména na konkurenceschopnost místních firem, kapacitu pro tvorbu pracovních míst a společenské problémy vyvolané možným dalším zvýšením nezaměstnanosti a nezaměstnatelnosti místních obyvatel a poklesu standardních příjmů domácností v návaznosti na hospodářský útlum.

Návrh na zajištění procesu tvorby Koncepce „4S“ : v gesci MMR (metodicko-strategická role) s oporou v meziresortní poradní skupině, v níž budou zastoupeny dotčené kraje.

7. ZÁVĚR

Je zřejmé, že Moravskoslezský a Ústecký kraj mají dlouhodobé problémy, které vlastními silami a zdroji nemohou vyřešit. Potřebují pomoc státu v mnohem větší míře než ostatní regiony.

Pomoc státu těmto dvěma krajům by měla směřovat zejména do těchto oblastí:

- Tvorba a udržení pracovních míst podporou rozvoje podnikání
- Využívání výzkumu, vývoje a inovací pro zvýšení konkurenceschopnosti výrobků a služeb
- Restrukturalizace školství, podpora technického vzdělávání
- Dobudování regionální infrastruktury – dopravní napojení, průmyslové zóny ...

Jako zásadní se jeví zajistit pro MSK a ÚK finanční prostředky. Jednak ty, které už byly přislíbeny vládními usneseními dříve (např. program revitalizace z r.2002 aj.), a zároveň zajistit zvýhodnění v nových operačních programech, ale i národních zdrojích.

Zmocněnec na základě stanovisek krajských tripartit navrhuje provedení analýzy dopadů dalšího útlumu tradičních průmyslových odvětví v MSK a ÚK a následné **zpracování koncepce rozvoje Ústeckého kraje a Moravskoslezského kraje, která by řešila dokončení restrukturalizace regionů.** Koncepce by měla definovat soubor systémových a finančních opatření a vymezit úkoly regionálních samospráv a státních orgánů stejně jako zdroje financování jednotlivých opatření. Oba dokumenty by měly být zpracovány v součinnosti krajů a tematicky odpovědných resortů.

Příloha: Plnění usnesení vlády č. 732/2013 bodů 12 a 13 přílohy 1b

Shrnutí ke dni 21.09.2014

12)Řídící orgány tematických operačních programů připraví a projednají na nejbližších monitorovacích výborech otevření cílených výzev pro Moravskoslezský a Ústecký kraj s cílem vhodnými intervencemi předcházet a řešit těžkou hospodářskou, sociální a environmentální situaci těchto regionů. Zajistí: MD, MPO, MŠMT, MPSV, MŽP, MMR, MZe	
Plnění MPO: V nově vyhlášených výzvách programu Rozvoj a Inovace, byly Moravskoslezský a Ústecký kraj zařazeny mezi strukturálně postižené regiony. V rámci programu Rozvoj mohou MSP o podporu žádat ve všech regionech těchto krajů a v rámci programu Inovace mají možnost získat vyšší podpory (50 mil. Kč v MSK a až 75 mil. Kč v ÚK).	Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: úkol splněn částečně, cílená výzva nebyla vyhlášena
Plnění MPSV: Bylo splněno vyhlášením výzev č. D8 a D6, které byly v rámci OP LZZ vyhlášeny v dubnu 2014 a jsou cíleně určeny pro podporu zaměstnanosti a sociální integrace v MSK, ÚK a KK. Finanční alokace na tyto výzvy činí 175 mil Kč (D8) a 50 mil Kč (D6). V srpnu 2014 byla vyhlášena výzva E1 pro MSK, ÚK a KK s alokací 30 mil Kč. Šlo o pokračování výzvy D8	Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: Úkol splněn částečně Zdůvodnění: v případě výzvy D6 se najednalo o cílenou výzvu ve smyslu UV č. 732, svým tematickým zaměřením však odpovídala potřebám obou krajů. Naopak výzvy D8 a E1 jen z části vychází z potřeb krajů opakovaně předkládaných v diskusích mezi regionálními partnery a MPSV. V konečném důsledku však částečně přispěly k řešení problémů obou krajů posílením aktivit APZ.
Plnění MZe: Plnění úkolů bylo zahájeno v lednu 2014, kdy byly Monitorovacím výborem PRV projednány a schváleny změny Pravidel v rámci 20. Kola příjmů žádostí, které probíhalo 3.3 – 14. 3. 2014. Změny byly zohledněny v podpoření 1.1.1.1 Modernizace zemědělských podniků, kde bylo zavedeno nové preferenční kritérium pro zvýhodnění projektů realizovaných v ÚK nebo MSK. V rámci opatření III.1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje byl vytvořen nový záměr e), na který byla určena samostatná alokace pro MSK a ÚK. Následně bylo v rámci tohoto záměru e) schváleno 37 žádostí o dotaci s finančním požadavkem 108 mil. Kč (vyčleněná alokace pokryla všechny doporučené projekty v těchto krajích).	Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: Cílená výzva nebyla vyhlášena, ale proběhla intervence formou zvýhodnění kraje

<p>Plnění MD: V rámci Operačního programu Doprava byly pro financování infrastrukturních projektů otevřeny tzv. kontinuální výzvy, které umožňovaly příjemcům OPD (především Ředitelství silnic a dálnic, Správa železniční dopravní cesty) předkládat projektové žádosti až do 30. 6. 2015 (a to včetně projektů z Moravskoslezského a Ústeckého kraje). Aktuálně se v těchto regionech realizují např. projekty Letiště Leoše Janáčka Ostrava – kolejové napojení; Silnice I/11 Mokrý Lazce – hranice okresů Opava, Ostrava; Optimalizace trati Bystřice nad Olší – Český Těšín; Přejezdy v úseku Rumburk – Dolní Poustevna; R7 MÚK Vysočany – MÚK Droužkovice – MÚK Nové Spořice – zprovozněno 20. 12. 2013).</p>	<p>Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: úkol splněn částečně</p>
<p>Plnění MŠMT: MŠMT vyhlásilo výzvu č. 50 v oblasti podpory 3.1 – individuální další vzdělávání. Cílem bylo nabídnout vzdělávací aktivity osobám s ukončeným vzděláním, které jsou na trhu práce nebo zaměstnání aktivně hledají. Projekty, které byly zaměřeny na cílovou skupinu těchto osob v MSK a ÚK, byly v hodnocení bodově zvýhodněny. Vzdělávací projekty podpořené v této výzvě byly zaměřeny na následující oblasti: právní vzdělání, finanční, numerická a čtenářská gramotnost, základy počítačové dovednosti a rozvoj ostatních digitálních kompetencí, základy podnikání a na oblast spotřebitelské gramotnosti. Doporučeno k realizaci bylo 73 projektů v celkové výši 206 532 559 Kč.</p>	<p>Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: úkol splněn částečně. Cílená výzva nebyla vyhlášena, realizována intervence formou kriteriálního zvýhodnění kraje. Zdůvodnění: Výzva nevychází z potřeb krajů opakovaně předkládaných v diskusích mezi regionálními partnery a MŠMT. V konečném důsledku však částečně přispěla k řešení problémů obou krajů. Bohužel ve sdělení MŠMT není specifikován přínos pro MSK a ÚK v poměru k ostatním krajům.</p>
<p>Plnění MŽP: Proběhlo jednání zástupců obou regionů s MŽP, na němž došlo ke shodě, že s ohledem na časovou náročnost realizace projektů již nebudou vyhlášeny cílené výzvy na základě předložených námětů. Bylo vytipováno několik menších projektů pro tehdy otevřené výzvy.</p>	<p>Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: úkol splněn částečně, cílená výzva nebyla vyhlášena, ale došlo ke konzultaci s kraji a zdůvodnění</p>
<p>Plnění MMR: Integrovaný operační program (IOP) Byly vyhlášeny výzvy již plánované před schválením usnesení vlády 732/2013, svým zaměřením částečně přispěly k řešení problémů MSK a ÚK, nešlo však o cílené výzvy ve smyslu uvedeného usnesení. Operační program Technická pomoc (OP TP) Ve věci možného otevření cílených výzev v rámci OP TP pro Moravskoslezský a Ústecký kraj s cílem vhodnými intervencemi předcházet a řešit jejich těžkou hospodářskou, sociální a environmentální situaci je nutné uvést, že co do výčtu současných příjemců, specifického zaměření a nastavení OP TP nebylo možné bohužel jakkoliv přispět. OP TP není určen na podporu takovýchto typů aktivit.</p>	<p>Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: úkol splněn částečně, cílené výzvy nebyly vyhlášeny.</p>

**13) Zohlednit při přípravě České republiky na nové programovací období EU 2014 až 2020 potřeby krajů v tematickém zaměření programů, též nepříznivou hospodářskou, sociální a environmentální situaci Moravskoslezského a Ústeckého kraje s cílem přispět ke snížení vnitrostátních disparit.
Zajistí: MMR, MPO, MŠMT, MPSV, MD, MŽP, MZe**

<p>Plnění MPO: Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost byl již schválen vládou. V rámci formálního vyjednávání s Evropskou komisí může operační program ještě doznat změn. V programovém dokumentu OP PIK je ve vztahu k Moravskoslezskému a Ústeckému kraji konstatováno následující: „V úzké součinnosti se zmocněncem vlády pro řešení problémů spojených s revitalizací Moravskoslezského a Ústeckého kraje bude specifická podpora zaměřena na tyto dva kraje, které nejvíce ze všech krajů ČR čelí dlouhodobě selektivní migraci, nadprůměrné míře nezaměstnanosti a nízké míře podnikavosti. Moravskoslezský kraj vykazuje nejhorší postavení z hlediska podílu MSP na celkové zaměstnanosti v ČR. Ústecký kraj dlouhodobě řeší dramatickou stagnaci aplikovaného průmyslového výzkumu a vývoje jako zdroje inovačních impulsů pro rozvoj malého a středního podnikání a nízké míře využití bývalých průmyslových areálů. Pokud jde o vlastní podporu MSP a vstupu lidí do podnikání je potřeba podpory i absorpční kapacita mezi regiony v podstatě rovnoměrně rozložená, nicméně potřebu specifické pozornosti vykazují zejména hospodářsky problémové regiony.“</p>	<p>Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: úkol splněn</p>
<p>Plnění MPSV: nespecifikováno v písemném sdělení ministryně, doplněno následně sekci 8 MPSV: Tento požadavek byl do OPZ zapracován tak, že do investiční priority 1.1 „Přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně dlouhodobě nezaměstnaných a osob vzdálených trhu práce, také prostřednictvím místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků“ bylo do podkapitoly „Uvedení specifických území, na která bude podpora cílena“ uvedeno: „Zvýšená pozornost, jak z hlediska výše vyčleněných finančních prostředků, tak z hlediska podporovaných opatření, bude věnována krajům s nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti a obcím ve státě podporovaných hospodářsky problémových regionech.“</p> <p>Tato formulace umožňuje věnovat zvýšenou pozornost Moravskoslezskému a Ústeckému kraji a dalším územím, které se případně do špatné situace mohou dostat.</p>	<p>Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: úkol splněn částečně Zdůvodnění: Nejsou výslovně zmíněny oba kraje ve smyslu UV 732 tak, aby z textu jasně vyplývala nutnost intenzivnější podpory, a to i v rámci hospodářsky problémových regionů. Chybí požadovaná podpora Teritoriálních paktů zaměstnanosti</p>
<p>Plnění MZe: V rámci nového programovacího období bude problematika nadále v Programu rozvoje venkova reflektována. V programovém dokumentu, který byl schválen vládou, je již v části popisu opatření na podporu investičních projektů nastíněno, že budou zvýhodněny projekty realizované v hospodářsky problémových regionech definovaných v příloze usnesení vlády ČR č. 344 ze dne 15.5.2013 a jiných regionech se zvláštním zájmem ČR. Konkrétní podmínky zohledňující potřeby těchto dvou krajů budou navrženy v prováděcích předpisech pro jednotlivá dotační opatření. Návrhy budou projednány monitorovacím výborem PRV.</p>	<p>Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: úkol splněn</p>
<p>Plnění MD: Potřeby krajů byly zohledněny v návrhu OPD II i v jiných operačních programech.</p>	<p>Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: úkol splněn částečně</p>

<p>Plnění MŠMT: Při přípravě OP VVV je kladen velký důraz na územní dimenzi, specifika regionů jsou vzata v potaz např. při přípravě RIS 3 strategie, respektive jejich regionálních anexů, podobně budou připravovány i místní akční plány rozvoje vzdělávání (MAP) a krajské akční plány rozvoje vzdělávání (KAP), které budou podrobněji rozpracovávat priority vymezené Regionálními akčními plány, jejichž přípravu koordinuje MMR v souladu se Strategií regionálního rozvoje. Tyto plány budou jedním z hlavních podkladů pro přípravu výzev, budou v průběhu implementace OP VVV pravidelně vyhodnocovány a budou podkladem i pro vyhlášení specifických výzev pro daná území, či oblasti. Bude vytvořena úzká pracovní skupina, která bude daný koncept dále rozpracovávat.</p>	<p>Hodnocení zmocněnce vlády: Návrh: úkol splněn částečně Pozn.: přesto že řešení specifických potřeb MSK a ÚK není v textu OP VVV řešeno odkazem na příslušné usnesení vlády, dá se s ohledem na sdělení MŠMT předpokládat vyhlášení výzev dle potřeb každého kraje. Dále s příslibem MŠMT jednáno o zohlednění problematiky obou krajů v prováděcí dokumentaci.</p>
<p>Plnění MŽP: V programovém dokumentu OP ŽP je ve vztahu k Moravskoslezskému a Ústeckému kraji konstatováno následující: "Zhoršená kvalita ovzduší je problémem celého území České republiky, ale toto znečištění není rozloženo rovnoměrně, což je způsobeno geografickými a klimatickými podmínkami, koncentrací zdrojů znečišťování ovzduší a skladbou těchto zdrojů. Typickým příkladem je Moravskoslezský kraj nebo oblast severních Čech, kde je historicky vysoká koncentrace energetiky a těžkého průmyslu daná dostupností přírodních zdrojů. Z uvedených důvodů lze očekávat, že intervence budou zaměřena z velké části na oblasti Moravskoslezského a Ústeckého kraje, kde je výrazně zhoršené ovzduší."</p>	<p>Hodnocení tripartity ÚK: Návrh: úkol splněn částečně</p>
<p>Plnění MMR: 1)IROP, OPTP, OP ČR-Polsko 2)jako gestor celkové přípravy programovacího období a NOK V rámci přípravy Dohody o partnerství bylo zohledněno specifikum obou regionů. MSK a ÚK jsou tak explicitně zmiňovány v části věnované analýze disparit, rozvojových potřeb a růstového potenciálů. Oba byly hodnoceny jako problémové v oblasti trhu práce, vzdělávacího systému, sociálního začleňování, boje s chudobou a ochrany životního prostředí. V Národním dokumentu k územní dimenzi byly určeny typy území, v nichž je účelné řešit daný problém větší intenzitou podpory či cíleně soustředit podporu z ESI fondů. Jedná se mimo jiné o 1)tradiční průmyslové regiony: strukturálně postižené regiony ÚK a MSK v souladu s UV 732/2013 a 952/2013, ale i 2) sociálně vyloučené lokality, 3) území s vysokou nezaměstnaností – zvyšování podnikatelské aktivity dle MPO, 4)území s vysokou nezaměstnaností dle MPSV,5) hospodářsky problémové regiony dle ukazatelů SRR ČR, 6) regiony NUTS II, v nichž míra nezaměstnanosti osob ve věku 15-24 let přesáhla v r. 2012 25% - Severozápad a 7) území se specifickými potřebami v oblasti životního prostředí.</p>	<p>Hodnocení tripartity ÚK: Návrh: úkol splněn částečně</p>

Zdroj: písemná sdělení řídicích orgánů operačních programů a záznamy z uskutečněných jednání